

بسم الله الرحمن الرحيم

زبان آموزی جمله سازی و نگارش

چهارم دبستان
(دانش آموزان آسیب دیده شنوایی)

۱۳۹۶

وزارت آموزش و پرورش
سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تالیف: معاونت برنامه‌ریزی آموزشی و توان‌بخشی، کارشناسی برنامه‌ریزی

آموزشی و درسی کودکان و دانش‌آموزان گروه آسیب‌دیده‌ی شنوایی

نام کتاب: زبان آموزی و جمله‌سازی چهارم دبستان کد: ۳۷/۷

مؤلفین به ترتیب حروف الفبا: فاطمه انصاری بارده، نرگس بابایی، فاطمه رشنو سیردری، لیلا فیاضی بارجینی،

منصوره کاظمی کیا

با همکاری: دکتر مهدی کاظمی دستجردی و دکتر معصومه نجفی پازوکی

مدیر هنری: مجید ذاکری

طراح گرافیک و صفحه‌آرایی: مؤسسه‌ی فرهنگی و هنری طراحان ایماژ

طراح جلد: شیوا ضیایی

تصویرگر: شهرام شیرزادی

ویراستار: دکتر حسین داودی

ناشر: شرکت افست

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ: اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران - خیابان ایرانشهر - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۹ - ۸۸۳۱۱۶۱   دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶   کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

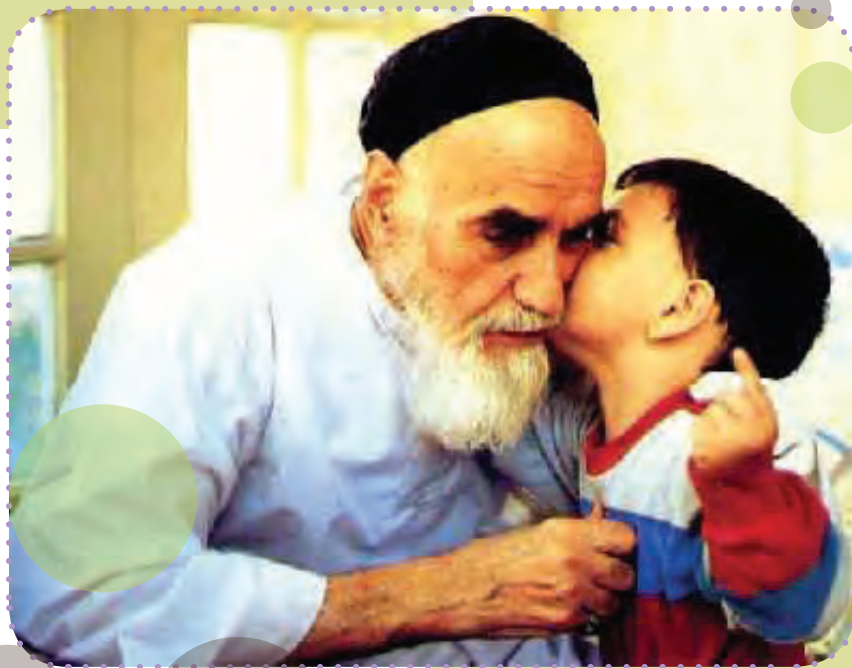
وبگاه: www.chap.sch.ir

چاپخانه: شرکت افست (سهامی عام)

نوبت چاپ و سال انتشار: چاپ اول ۱۳۹۶

شابک:

حَقّ چاپ محفوظ است.

« امید من به شما دبستانی‌هاست. »

امام خمینی (ره)

باسمه تعالی

« ... و من احیایها فکانتما احیا الناس جميعا ... »

(مائده، آیه ی ۳۲)

فرایند تولید برنامه‌ی درسی مجموعه فعالیت‌های نظام‌مند و طرح‌ریزی شده‌ای است، که تلاش دارد ابعاد چهارگانه‌ی زیر نظام برنامه‌ی درسی (طراحی، تدوین، اجرا و ارزشیابی) را در یک بافت منسجم و هماهنگ با غایت و اهداف نظام تعلیم و تربیت رسمی سامان‌دهی نماید.

در تدوین محتوای کتب دانش‌آموزان با نیازهای ویژه که بخشی از فرایند برنامه‌ریزی درسی است، سعی شده تا ملاحظات ساحت‌های تربیتی حاکم بر فلسفه‌ی تعلیم و تربیت مورد توجه قرار گیرد. این ملاحظات عبارت‌اند از رشد و توانمندی دانش‌آموزان برای درک و فهم دانش پایه و عمومی، کسب مهارت‌های دانش‌افزایی، به کارگیری شیوه‌ی تفکر علمی و منطقی، تقویت تفکر انتقادی، آمادگی جهت بروز خلاقیت و نوآوری و کسب دانش و بلاخره بینش و تفکر فناورانه برای بهبود کیفیت زندگی. این محتوا با فراهم نمودن فرصت‌های مناسب برنامه‌ی درسی، ضمن تأکید بر انعطاف در عین ثبات و همه‌جانبه‌نگری و توجه به هویت ویژه‌ی متریبان با نیازهای خاص، زمینه‌ی دستیابی دانش‌آموزان را به کسب شایستگی‌های لازم (توانمندی‌ها، مهارت‌ها) فراهم می‌سازد.

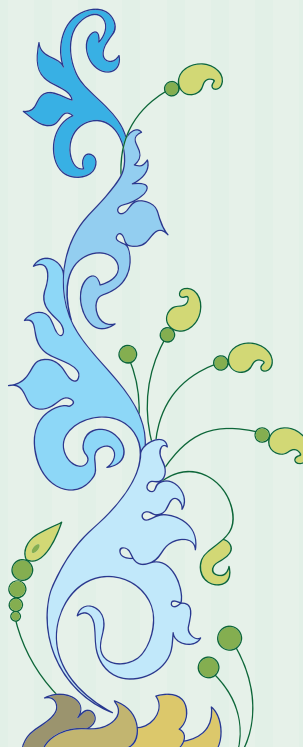
امید است این محتوا در تحقق اهداف مؤثر باشد و معلمان عزیز و گرامی با بهره‌گیری از این کتاب بتوانند فراگیران را در دستیابی به صلاحیت‌های فردی و اجتماعی یاری نمایند.

این کار بزرگ حاصل همکاری صمیمانه‌ی کارشناسان سازمان آموزش و پرورش استثنایی و گروه‌های تألیف کتاب‌های درسی است و شایسته است از تلاش و مساعی تمامی این عزیزان و همکاران سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت متبوع، که در مراحل چاپ و آماده‌سازی ما را یاری داده‌اند، تقدیر و تشکر نمایم.

در این جا از همه‌ی همکاران و صاحب‌نظران درخواست می‌شود، تا نظرات و پیشنهادهای خود را در خصوص محتوای کتاب حاضر به این سازمان منعکس نمایند.

دکتر مجید قدمی

معاون وزیر و رئیس سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

فهرست

- درس اول: حرف ربط «و» بین دو جمله ۹
- درس دوم: نگارش اوّل ۱۹
- درس سوم: نگارش دوم ۲۹
- درس چهارم: حرف اضافه‌ی «تا» ۴۱
- درس پنجم: نگارش سوم ۵۳
- درس ششم: نگارش چهارم ۶۳
- درس هفتم: حرف ربط «ولی» بین دو جمله ۷۳
- درس هشتم: نگارش پنجم ۸۱
- درس نهم: تمایل به انجام دادن یک فعلیّت: می‌خواهم، ... / دوست دارم، ... ۸۷
- درس دهم: نگارش ششم ۱۰۱
- درس یازدهم: نگارش هفتم ۱۰۷
- درس دوازدهم: حرف «اگر» ۱۱۵
- درس سیزدهم: نگارش هشتم ۱۲۵
- درس چهاردهم: می‌توانم، ... / نمی‌توانم، ... ۱۳۳
- درس پانزدهم: نگارش نهم ۱۴۷
- فعلیّت‌های تکمیلی ۱۵۵
- ضمائم ۱۶۹

مقدمه

پروردگار مهربان را سپاس می‌گوییم که همزمان با تحول بنیادین و تغییر نگرش‌ها در قلمرو آموزش و پرورش، توانستیم با تکیه بر مبانی تعلیم و تربیت اسلامی و نیز با توجه به چارچوب برنامه‌ی درسی ویژه‌ی دانش‌آموزان آسیب‌دیده‌ی شنوایی در آموزش و پرورش استثنایی، به نگارش این کتاب پردازیم. امیدواریم که آموزش مناسب این محتوا، زمینه‌ی شکوفایی استعدادها و گسترش توانایی‌های نوآموزان و پرورش و تقویت مهارت‌های زبان شفاهی و نوشتاری دانش‌آموزان آسیب‌دیده‌ی شنوایی میهن اسلامی را، به ویژه در جمله‌سازی و نگارش (انشاء) فراهم سازد و آموزگاران گرامی را در امر تدریس یاری نماید.

برای پیشبرد بهتر فرایند یاددهی-یادگیری و کمک به بهبود روند آموزش این محتوا، توجه آموزگاران گرامی را به نکات زیر جلب می‌کنیم.

- در تهیه‌ی این کتاب، همچنین انتخاب عناصر زبانی و روند آموزش تلاش بر این بوده است که به روند رشد طبیعی گفتار و زبان و در حد امکان به محتوای آموزشی هر پایه و مطالب کتاب فارسی آن‌ها توجه شود، ولی به دلیل نیازهای ویژه‌ی دانش‌آموزان آسیب‌دیده‌ی شنوایی، ممکن است مواردی از ناهمخوانی نیز مشاهده گردد.
- در هر پایه، محتوای کتاب زبان آموزی و جمله‌سازی با یک نظم زمانی و اصول توالی محتوا، شامل توالی ساده به مشکل، جزء به کل و عینی به ذهنی، تدوین شده است. آموزش پایه‌ی اول مقدماتی با یادآوری و افزایش خزانه‌ی واژگانی آغاز می‌شود و به جمله‌های دو کلمه‌ای پایان می‌یابد. در پایه‌های بالاتر، گسترش جمله‌ها و عناصر زبانی ادامه پیدا می‌کند، به گونه‌ای که در پایان دوره‌ی ابتدایی، از دانش‌آموزان انتظار می‌رود که به سطح مطلوبی از مهارت‌های زبانی، به ویژه در جمله‌سازی و نگارش، دست یابند.
- تدریس این کتاب، در جدول ساعات هفتگی، بخشی از زمان درس «زبان و ادبیات فارسی (انشاء)» را به خود اختصاص می‌دهد.

• دستور زبان فارسی شامل ساخت واژه و جمله (صرف و نحو) براساس قواعد زبانی است. در این مجموعه کتاب‌ها، مباحث وابسته به ساخت جمله مورد نظر است، ولی بنابر نیاز، به مباحث ساخت واژه (مانند چگونگی ساخت کلمه های جمع) و به مهارت‌هایی همچون دقت، شناخت، تشخیص و کاربرد نیز، توجه کرده‌ایم.

• خواسته‌ی بنیادی محتوای زبان آموزی، جمله سازی و نگارش (راهنمای تدریس و کتاب درسی)، گسترش مهارت‌های زبانی است اما گسترش و پیچیدگی زبان و مهارت‌های وابسته به آن‌ها ما را بر آن داشت تا مطالب، بنابر ضرورت و نیاز دانش‌آموزان آسیب دیده‌ی شنوایی، بیشتر به آموزش مهارت‌های نوشتاری (در سطوح فعال نوشتن) گرایش داشته باشد، هر چند سایر اجزا و ارکان زبان و مهارت‌های آن نادیده گرفته نشده‌اند.

• آموزش و یادگیری مهارت‌های زبانی در دانش‌آموزان آسیب دیده شنوایی تنها از طریق شنیدن دچار مشکل می‌شود. از این رو جهت جبران و رفع مشکل یادگیری بر گفتار خوانی، داشتن تعاملات کلامی/غیر کلامی و ارائه‌ی مطالب آموزشی به شکل عینی و نوشتاری تأکید می‌گردد.

• همکاران گرامی، سطح توانایی‌ها و نوع روش ارتباط دانش‌آموزان را به هنگام تدریس و ارزشیابی در نظر داشته باشید.

• همچنین «کتاب معلم (راهنمای تدریس) پایه‌ی چهارم» را برای هر درس مطالعه کنید و تدریس خود را با اهداف، انتظارات، روش‌های تدریس و جدول زمان‌بندی آموزش هر عنوان درسی، مطابقت دهید. ضمن آن که از فعالیت‌های پیشنهادی و نکته‌های مربوط به تدریس استفاده نمایید و برای آگاهی از اهداف و اجرای تمرین‌های کتاب درسی از دانستی‌های کتاب معلم بهره‌مند شوید.

• برای آشنایی شما همکاران ارجمند، جدول درس‌های پایه‌های دوره‌ی ابتدایی، در کتاب معلم (راهنمای تدریس)، با عناوین درس‌ها تهیه شده است. افزون بر آن، جدول زمان‌بندی دروس پایه‌ی چهارم نیز در آغاز فصل دوم همان کتاب آمده است. این جدول شما را در برنامه‌ریزی دقیق تدریس یاری می‌کند. در کتاب معلم

(راهنمای تدریس) به آموزگار گرامی توصیه شده است که هر دو گونه‌ی نوشتاری و گفتاری فارسی معیار را در هنگام آموزش و تدریس به دانش‌آموزان به کار برند و متناسب با سطح توانایی و آسیب‌شنوایی دانش‌آموزان، ایشان را از تفاوت‌های هر دو گونه و بیان گفتاری و نوشتاری مناسب آگاه سازند.

• در کتاب معلّم (راهنمای تدریس) و کتاب درسی زبان آموزی، جمله‌سازی و نگارش پایه‌ی چهارم فعالیت‌ها و تمریناتی برای ارتقای این مهارت‌ها، پیش‌بینی شده است. هر دانش‌آموز، به ترتیب قرارگیری فعالیت‌ها و تمرین‌ها، ابتدا می‌شنود (یا گفتارخوانی می‌کند) و درک می‌کند (می‌فهمد) سپس می‌گوید. در مرحله‌ی بعد هر دانش‌آموز با درک خواننداری جمله‌ها تکلیف مربوط را انجام می‌دهد و در انتها با تمرین‌های متنوع نوشتاری می‌تواند خودش نوشتن خود انگیزه داشته باشد.

• همکاران گرامی، برای تسهیل در روند آموزشی از حرکات بدنی و اشاره‌ها، تصاویر بزرگ، تخته‌ی هوشمند، تخته‌ی کلاسی، کارت نوشتاری و ... استفاده کنید.

هدف و انتظارات از تألیف هر درس برای آموزگاران، در این قسمت آمده است.

چگونگی اجرای یک فرایند یاددهی - یادگیری به شکل عملی (مجسم) در کلاس در این قسمت، مطابق با کتاب معلّم (راهنمای تدریس)، آورده شده است.

نحوه‌ی اجرای تمرین «ببین، بشنو و بگو» در این قسمت‌ها شرح داده شده است.

در این قسمت نکته‌هایی که باید در انجام دادن تمرین توسط دانش‌آموزان مورد توجه همکاران عزیز قرار بگیرد آمده است.

در بیشتر دروس، نکات و راهکارهایی ارائه شده است که والدین ارجمند می‌توانند با به کارگیری آن‌ها به گسترش و تثبیت مهارت‌های آموخته شده کمک کنند. مهارت‌ها در شرایط و موقعیت‌های طبیعی تکرار و تمرین می‌شوند و بهتر است در همه‌ی مراحل با آموزگاران تبادل نظر صورت گیرد. این قسمت در پایین هر درس با نماد آغاز جمله مشخص شده است.

در این صفحه با توجه به محتوای هر درس و مطابق با راهنمای تدریس (معلّم) فعالیت‌هایی توسط

همکاران گرامی برای دانش آموزان پیش‌بینی و اجرا می‌شود.

- ارزشیابی این درس، که توصیفی است، فرصت مناسبی برای شناسایی دقیق توانایی و استعداد های فراگیران فراهم آورده است. برای بهره‌گیری بهتر از این روش، لازم است که از آغاز سال تحصیلی ابزارهای مناسب، همچون آزمون‌های عملکردی، کارپوشه و سیاهه‌ی رفتار، تهیه شود.

ساختار تمرین‌های این کتاب

در این کتاب درسی فعالیت‌ها و تمرین‌ها با روال و نظم خاصی در کنار هم قرار گرفته‌اند. از نکته‌های دارای اهمیت در این زمینه می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- فعالیت‌ها از کاملاً شفاهی به سمت نوشتاری تهیه و تدوین شده است.
- در ابتدا درک شنیداری و خوانداری سپس بیان گفتاری و نوشتاری مدنظر است.
- نوع تکالیف ارائه شده و عملکرد دانش آموزان می‌تواند به صورت‌های زیر باشد:
  - شنیدن (گفتارخوانی) - دیدن ← هر دانش آموز درک کند و نشان بدهد.
  - شنیدن (گفتارخوانی) - گفتن ← هر دانش آموز درک کند و بگوید (کلامی / غیر کلامی).
  - شنیدن (گفتارخوانی) - انجام دادن ← هر دانش آموز درک کند و انجام دهد.
  - خواندن - نوشتن ← هر دانش آموز درک خواندن داشته باشد و بنویسد.
- در این کتاب نه درس نگارش وجود دارد که در فرایند مرحله‌ای دانش آموزان یاد می‌گیرند درباره‌ی یک موضوع یا رویداد به شکل مناسبی صحبت کنند و یک بند بنویسند. در این فرایند بر رعایت توالی مهارت‌های زبانی شنیدن، سخن گفتن، خواندن و نوشتن همچنین توالی ساده به مشکل فعالیت‌ها تأکید و توجه شده است.
- در سایر درس‌ها تمرین اول با عنوان «بازی کنید و بیاموزید» به درک و بیان شفاهی و نوشتاری توجه دارد و در ادامه‌ی فعالیت‌های پیشنهادی (در کتاب معلم راهنمای تدریس) به شکل عملی در کلاس اجرا می‌شود.
- در تمرین دوم با عنوان «بینید، بشنوید و بگویید»، درک شفاهی و پاسخ شفاهی با توجه به تصویر و مطابق دستورالعمل، هدف آموزشی قرار گرفته است.

• تمرین سوم با تصاویر و جمله‌هایی همراه است تا هر دانش‌آموز با صدای بلند بخواند و توانایی درک خواندن، هدف آموزشی را کسب و تثبیت نماید.

• از تمرین چهارم به بعد تکالیف متنوعی برای نشان دادن درک خواندن، تکمیل جمله و سپس نوشتن جمله به صورت گام به گام ارائه شده است.

نمونه‌ی ساختار تمرین‌های مربوط به درک خواندن:

خواندن جمله   انتخاب تصویر

خواندن متن   انتخاب / تکمیل / نوشتن جمله

نمونه‌ی ساختار تمرین‌ها برای تکمیل یک جمله:

ارائه‌ی تصویر و کلمه و انتخاب کلمه‌ی مناسب با توجه به تصویر و تکمیل جمله؛

ارائه‌ی کلمه و انتخاب کلمه‌ی مناسب و تکمیل جمله؛

ارائه‌ی تصویر و تکمیل جمله با توجه به تصویر داده شده.

نمونه‌ی ساختار تمرین‌ها برای نوشتن یک جمله:

ارائه‌ی تصویر و کلمه / کلمه‌ها و نوشتن جمله؛

ارائه‌ی کلمه / کلمه‌ها و نوشتن جمله؛

ارائه‌ی تصویر و نوشتن جمله.

نمونه‌ی ساختار تمرین‌ها برای نوشتن یک بند:

قرار دادن تصویرها و جمله‌های یک رویداد یا موضوع در ترتیب و توالی مناسب

تشخیص جمله‌های مربوط به یک رویداد یا موضوع

تکمیل جمله‌های مربوط به یک رویداد یا موضوع

تشخیص و بیان نام برای رویداد یا موضوع

نوشتن جمله و سپس بند برای تصویرهای یک رویداد یا موضوع

درس اول

حرف ربط "و" بين دو جمله

دانش آموزان با درک مفهوم و کاربرد حرف ربط "و"، آن را بین جمله‌ها بیان کنند، بخوانند و بنویسند.

با هم بیاموزیم

معلم از دو دانش آموز می‌خواهد تا دو فعالیت را پشت سر هم انجام بدهند. سپس از سایر دانش آموزان می‌خواهد درباره‌ی فعالیت‌های آن‌ها جمله‌هایی بیان کنند و روی تابلو بنویسند. آموزگار با نشان دادن کارت نوشتاری «و» مفهوم و کاربرد آن را به دانش آموزان توضیح می‌دهد و از دانش آموزی می‌خواهد تا با رنگ دیگری حرف «و» را بین دو جمله روی تابلو بنویسد، مانند:

زهرا برگه‌های نقاشی را آورد و سارا مدادهای رنگی را روی میز گذاشت.

معلم دانش آموزان را به گروه‌های دوفره تقسیم می‌کند. یکی از گروه‌ها فعالیت‌هایی را انجام دهد و گروه دیگر با کاربرد حرف «و» جمله‌ها را می‌گوید و روی تابلو می‌نویسد.

۱- ببینید، بشنوید و بگویید.

۹

۹

۹

- همکار و والدین گرامی، برای انجام دادن این تمرین به همراه دانش‌آموزان به روش زیر عمل کنید:
- ۱- همراه با دانش‌آموزان جمله‌ای درباره‌ی هر تصویر بگویید.
  - ۲- حرف ربط "و" را نشان دهید و درباره‌ی مفهوم و کاربرد آن توضیح دهید.
  - ۳- دو جمله‌ی ساده را با تأکید بر حرف ربط "و" بگویید تا دانش‌آموزان تصویر مربوط به آن‌ها را نشان دهند.
  - ۴- دانش‌آموزان را هدایت کنید تا جمله‌های خود را با کاربرد حرف ربط "و" در کنار هم بگویند.
- جمله‌ها:**
 حمید دیروز میوه خرید و مادر میوه‌ها را شست.
 ساناز بشقاب‌ها را می‌آورد و سینا پارچ را می‌آورد.
 مادر در چای شکر ریخت و پروین چای را هم زد.

همکار گرامی، در این تمرین بعد از خواندن جمله‌ها توسط دانش‌آموزان از درک جمله‌ها توسط آن‌ها مطمئن شوید. پیشنهاد می‌شود رونویسی جمله‌ها به عنوان تکلیف منزل به دانش‌آموزان داده شود.

۲- جمله‌ها را با صدای بلند بخوانید.

مهدی لامپ را خاموش می‌کند و می‌خوابد.

محمد آقا به اتاق می‌آید و گل‌ها را در گلدان می‌گذارد.

آسمان ابری است و برف می‌بارد.

آموزگار به نسرین جایزه می‌دهد و نسرین از او تشکر می‌کند.

همکار گرامی، توجه داشته باشید وقتی دو جمله دارای فاعل یکسان هستند، به هنگام استفاده از حرف ربط "و"، فاعل جمله‌ی دوم حذف می‌شود. بنابراین به صورت عینی و با دادن تمرین، مانند نمونه‌ی زیر، دانش‌آموزان را در اجرای تمرین راهنمایی کنید.

۳- مانند نمونه انجام دهید.

زهرا پنجره را بست.

زهرا نشست.

زهرا پنجره را بست و زهرا نشست.

×

زهرا پنجره را بست و نشست.

پروین در چای شکر ریخت.

پروین چای را هم زد.

۱. پروین در چای شکر ریخت و پروین چای را هم زد.

×

.....

آهو شیر را دید.
آهو فرار کرد.

۲- آهو شیر را دید و آهو فرار کرد.
×

آنها از دوستشان خدا حافظی کردند.
آنها به خانه برگشتند.

۳- آنها از دوستشان خدا حافظی کردند و آنها به خانه برگشتند.
×

من به مسافرت رفتم.
من دریا را دیدم.

۴- من به مسافرت رفتم و من دریا را دیدم.
×

۴- به تصویرها نگاه کنید و بین جمله‌ها "و" بگذارید.

پدر می‌نشیند ..... تلویزیون را روشن می‌کند.

آهو، شیر را دید ..... فرار کرد.

۵- جمله‌ها را بخوانید و بین آن‌ها "و" بگذارید.

🎯 بچه‌ها از دوستشان خدا حافظی کردند ..... به خانه برگشتند.

🎯 معلم از دانش‌آموزان سؤال کرد ..... دانش‌آموزان پاسخ دادند.

۶- به تصویرها نگاه کنید و جمله را کامل نمایید.

داور سوت زد ..... دوندها .....

هوا ..... است و همه .....

جشن میلاد پیامبر(ص) ..... و همه‌ی مردم .....

۷- به تصویرها نگاه کنید و جمله‌هایی با "و" بنویسید.

یک، دو، سه

تلاش دوباره...

والدین گرامی، همراه فرزندتان کتاب را ورق بزنید و از او بخواهید درباره‌ی آنچه در تصویرهای این درس می‌بیند، صحبت کند. او را تشویق کنید تا جمله‌ها را برای سایر اعضای خانواده یا دوستان خود بازگو نماید.

درس دوم

نگارش اول

- دانش‌آموزان تصویرهای یک رویداد را در ترتیب و توالی درست در کنار هم قرار دهند. در مراحل بعد:
- با خواندن جمله‌های نوشته شده در زیر هر تصویر، آن‌ها را در ترتیب و توالی درست کنار هم قرار دهند.
- به نام رویداد توجه کنند.
- با توجه به تصویرها، رویداد را برای دیگران بازگو کنند.

با هم بیاموزیم

معلم از تصویرهایی که یک رویداد را نشان می‌دهند استفاده می‌کند. این تصویرها در یک مرحله بدون زیرنویس و در مرحله‌ی بعد همراه با زیرنویس، به دانش‌آموزان ارائه می‌شود. معلم از دانش‌آموزان می‌خواهد به تصویرها نگاه کنند. سپس درباره‌ی هر کدام با آن‌ها گفت‌وگو می‌کند و جمله‌ای می‌گوید. معلم راهنمایی می‌کند تا هر دانش‌آموز تصویرها را با ترتیب و توالی درست رویداد بچیند. معلم جمله‌ی مربوط به هر تصویر را می‌گوید تا دانش‌آموزان آن را نشان دهند.

معلم و سپس دانش‌آموزان، رویداد را از روی تصویرهای چیده شده، تعریف می‌کنند. در هنگام استفاده از هر تصویر و زیر نویس آن، دانش‌آموزان برای خواندن و درک جمله‌ها راهنمایی می‌شوند.

معلم می‌تواند برای اجرای این تمرین از تصویرهای قرار داده شده در راهنمای تدریس (معلم) استفاده کند.

همکار گرامی، پیشنهاد می‌شود از این صفحه یک کپی تهیه کنید و تصاویر آن را در اختیار دانش‌آموزان قرار دهید تا آن‌ها را با ترتیب و توالی درست کنار هم بگذارند. سپس شماره‌ی درست را در کتاب زیر تصویر مربوط را بنویسند.

۱- به هر دو تصویر نگاه کنید و به ترتیب رویداد آن‌ها را شماره‌گذاری کنید.

خواندن قرآن

غذا خوردن

حالا به ترتیب شماره‌ای که نوشته‌اید رویداد را برای دوستانتان تعریف کنید. ❀

۲- به هر سه تصویر نگاه کنید و به ترتیب رویداد آن‌ها را شماره گذاری کنید.

روز برفی

حالا رویداد را به ترتیب شماره‌ای که نوشته‌اید، برای دوستانتان تعریف کنید. ❀

همکار گرامی، از دانش‌آموزان بخواهید جمله‌های نوشته شده در زیر تصویرها را بخوانند. از درک جمله‌ها توسط آن‌ها مطمئن شوید.

۳- به تصویرهای هر رویداد نگاه کنید و آن‌ها را به ترتیب و توالی درست شماره‌گذاری کنید.

کمک کردن

آقای حسینی کنار خط عابر پیاده ایستاده است.

آقای حسینی از محمد تشکر می‌کند.

محمد به آقای حسینی کمک می‌کند.

با صدای بلند جمله‌های زیر هر تصویر را به ترتیب بخوانید. سپس رویداد را برای دوستانتان

تعریف کنید.

پاکیزگی

رفتگر او را صدا زد.

رفتگر با سعید صحبت کرد.

سعید پوست موز را در سطل انداخت.

سعید پوست موزش را روی زمین انداخت.

حالا با صدای بلند جمله‌های زیر هر تصویر را به ترتیب بخوانید. سپس رویداد را برای دوستانتان تعریف کنید. ❀

امام حسین (ع)

همه شهید شدند.

امام حسین (ع) با دشمن جنگید.

امام حسین (ع) به کربلا آمد.

حرم امام حسین (ع) در کربلاست.

هر سال مردم روز عاشورا عزاداری می کنند.

حالا با صدای بلند جمله‌های زیر هر تصویر را به ترتیب بخوانید. سپس رویداد را برای دوستانتان تعریف کنید.

همکار گرامی، پیشنهاد می‌شود از این صفحه یک کپی تهیه کنید و تصاویر آن را در اختیار دانش‌آموزان قرار دهید تا با حذف تصویر / تصویرهای نامرتب، بقیه را با ترتیب و توالی درست، کنار هم بگذارند سپس شماره‌ی درست آن‌ها را در کتاب بنویسند.

۴- تصویرهای مربوط به یک رویداد را پیدا کنید و آن‌ها را به ترتیب شماره‌گذاری نمایید (یکی از تصویرها به رویداد مربوط نیست).

بسته‌ی پستی مریم

مریم جعبه را به اداره پست می‌برد.

پستچی جعبه را به سمیرا داد.

مریم از مغازه میوه می‌خرد.

مریم کتاب‌ها را در جعبه می‌گذارد.

انقلاب اسلامی

مردم راهپیمایی کردند.

شاه رفت.

انقلاب پیروز شد.

این خیابان شلوغ نیست.

امام آمد.

حالا با صدای بلند جمله‌های زیر هر تصویر را به ترتیب بخوانید. سپس رویداد را برای دوستانتان تعریف کنید.

یک، دو، سه

تلاش دوباره...

والدین گرامی، همراه فرزندتان کتاب را ورق بزنید و از او بخواهید درباره‌ی آنچه در تصویرهای این درس می‌بیند، صحبت کند. او را تشویق کنید تا رویدادها را برای سایر اعضای خانواده یا دوستان خود تعریف نماید.

درس سوم

نگارش دوم

- دانش‌آموزان جمله‌ی مربوط به هر تصویر یک رویداد را تشخیص دهند و در مراحل بعد:
- تصویرها و جمله‌های مرتبط با رویداد را با ترتیب و توالی درست، مرتب کنند.
- به نام رویداد توجه کنند.
- با توجه به تصویرها، رویداد را برای دیگران بازگو کنند.
- با قرار دادن جمله‌ها در یک ترکیب و توالی درست در کنار هم یک بند بنویسید.

با هم بیاموزیم

معلم با نشان دادن تصویرهای یک رویداد، درباره‌ی آن با دانش‌آموزان گفت‌وگو می‌کند. جمله‌های مربوط به رویداد توسط معلم، سپس توسط دانش‌آموزان خوانده می‌شود. با اطمینان از درک جمله‌های خوانده شده، معلم دانش‌آموزان را راهنمایی می‌کند تا جمله‌ی مربوط به هر تصویر را تشخیص دهند و با بازنویسی جمله یا گذاشتن کارت نوشتاری در زیر هر تصویر، آن‌ها را مرتبط کنند. معلم و سپس دانش‌آموزان تصویرها و جمله‌ها را، با ترتیب و توالی درست رویداد، در کنار هم قرار دهند، جمله‌ها را بخوانند و رویداد را بازگو کنند.

معلم توجه دانش‌آموزان را به نام انتخابی رویداد جلب کند. معلم می‌تواند برای اجرای این تمرین از تصویرهای قرار داده شده در کتاب معلم (راهنمای تدریس) استفاده کند.

همکار گرامی، پیشنهاد می‌شود از صفحه‌های این تمرین یک کپی تهیه کنید و تصویرها و جمله‌های آن را در اختیار دانش‌آموزان قرار دهید. بعد از اینکه جمله‌ی مناسب هر تصویر در زیر آن قرار گرفت از دانش‌آموزان بخواهید آن‌ها را با ترتیب و توالی درست از راست به چپ بچینند. سپس مطابق دستورالعمل، تمرین زیر را انجام دهند.

۱- به تصویرها نگاه کنید و هر جمله را به تصویر مناسب آن وصل کنید. سپس با توجه به ترتیب و توالی درست، آن‌ها را شماره‌گذاری کنید.

نماز

● علی و فاطمه وضو گرفتند.

● علی و فاطمه نماز می‌خوانند.

احترام به معلم

● معلم آمد.

● دانش‌آموزان ایستادند.

● دانش‌آموزان در کلاس هستند.

همکار گرامی، دانش آموزان را به ترتیب زیر راهنمایی کنید تا تمرین را انجام دهند:

الف- به تصویرها نگاه کنند و جمله‌ها را بخوانند.

ب- جمله‌ی مربوط به هر تصویر را به آن وصل کنند و جمله‌ی اضافه را خط بزنند.

ج- تصویرها و جمله‌های رویداد را، با ترتیب و توالی درست رویداد، شماره‌گذاری کنند.

د- از هر دانش آموز بخواهید تا جمله‌های رویداد را به ترتیب بخواند و با نشان دادن تصویرها، رویداد را برای دوستانشان بازگو کند.

سفالگری

• کوزه‌گر با گل کوزه می‌سازد.

• کوزه‌ها خشک شدند.

• کوزه‌گر کوزه را رنگ می‌کند.

• آن‌ها یک کوزه‌ی زیبا خریدند.

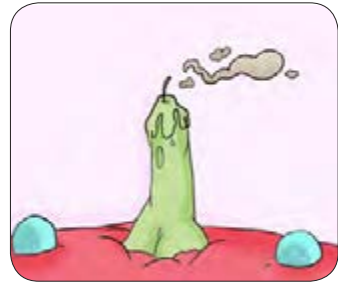

حالا با صدای بلند جمله‌ی مربوط به هر تصویر را بخوانید و رویدادها را به ترتیب شماره‌ای که نوشته‌اید برای دوستانتان تعریف کنید.

۲- مانند نمونه انجام دهید.

شمع خاموش شد.

۳

شمع روشن است.

۲

~~شمع قرمز است.~~

۱

کودک شمع را فوت کرد.

آتش سوزی

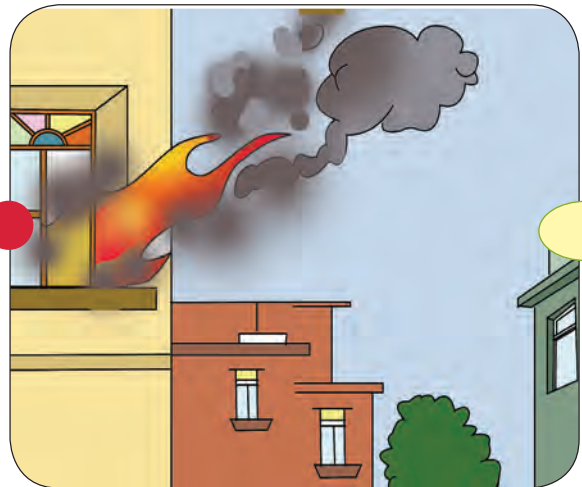
• آن‌ها خانه را ساختند.

• آتش‌نشان‌ها آتش را خاموش می‌کنند.

• خانه آتش گرفت.

• لیلایا به آتش‌نشانی تلفن می‌زند.

شستن لباس

• زهرا لباسش را می‌شوید.

• لباس زهرا خشک شد.

• او لباسش را پهن می‌کند.

• لباس زهرا کثیف شد.

• او لباسش را اتو می‌کند.

همکار گرامی، برای اجرای تمرین، بهتر است از صفحات درس کپی تهیه کنید. دانش‌آموزان را همراهی کنید تا بعد از تشخیص جمله‌ی مربوط به هر تصویر، آن‌ها را مرتب بچینند. بعد از مرتب کردن تصویرها و بازنویسی جمله‌ها در زیر هر تصویر توجه دانش‌آموزان را به نام هر رویداد جلب کنید و از آن‌ها بخواهید تا نام رویداد را بگویند و آن را در جای مناسب، رونویسی کنند. سپس با گفتن نام هر رویداد آن را برای یکدیگر تعریف کنند.

۳- تصویرها را ببینید، جمله‌ها را بخوانید. سپس آن‌ها را با توجه به ترتیب و توالی درست، شماره‌گذاری کنید و هر جمله را در زیر تصویر خودش بنویسید.

مرغ و تخم مرغ

.....

.....

.....

جوجه از تخم بیرون آمد.

مرغ تخم گذاشت.

تخم مرغ شکسته است.

نام رویداد: مرغ و تخم مرغ

محسن و ....

• او از درخت افتاد.

.....

• محسن سیب را دید.

.....

• محسن گریه می کند.

.....

• محسن از درخت سیب بالا رفت.

.....

نام رویداد: محسن و درخت سیب

همکار گرامی، در صورتی که دانش‌آموزان توانایی لازم را کسب کرده‌اند، آن‌ها را راهنمایی کنید تا حرف ربط "و" را بین جمله‌ها به طور مناسب به کار ببرند.

۴- مانند نمونه جمله‌ی مربوط به هر تصویر را به آن وصل کنید. سپس جمله‌ها را به ترتیب و توالی درست یک رویداد، در کنار هم بنویسید.

ماهیگیری

آن‌ها ماهی گرفتند. ماهیگیرها سوار کشتی شدند. ماهیگیرها ماهی‌ها را در بازار می‌فروشند.

.....

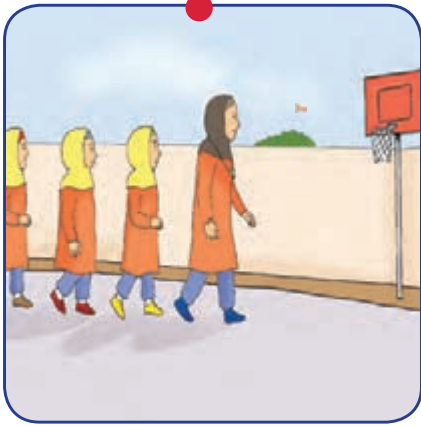
ماهیگیرها سوار کشتی شدند. ....

.....

حالا آنچه را نوشته‌اید بخوانید و درباره‌ی ماهیگیری با دوستانتان گفت‌وگو کنید.

زنگ ورزش

● دانش‌آموزان با توپ و طناب بازی می‌کنند.

● آن‌ها با معلمشان نرمش می‌کنند.

● دانش‌آموزان وارد حیاط می‌شوند.

● معلم ورزش به آن‌ها توپ و طناب داد.

حالا آنچه را نوشته‌اید را بخوانید و درباره‌ی ورزش با دوستانتان گفت‌وگو کنید. ❁

یک، دو، سه

تلاش دوباره...

والدین گرامی، همراه فرزندتان کتاب را ورق بزنید و از او بخواهید درباره‌ی آنچه در تصویرهای این درس می‌بیند، صحبت کند. او را تشویق کنید تا رویدادها را برای سایر اعضای خانواده یا دوستان خود تعریف نماید.

درس چهارم

حرف اضافہی "تا"

● دانش‌آموزان پس از درک مفهوم و کاربرد حرف اضافه‌ی "تا"، آن را در جمله‌ها بیان کنند، بخوانند و بنویسند.

با هم بیاموزیم

معلم، دانش‌آموزان را برای شرکت در مسابقه‌ی دو آماده می‌کند. معلم برای این که خط آغاز و پایان مسابقه را نشان دهد، حرف اضافه‌ی "تا" را به کار می‌برد. بهتر است، همزمان حرف اضافه‌ی "تا" در کارت نوشتاری نیز به صورت برجسته نشان داده شود، مانند

بچه‌ها!

تا میز بدوید.

از اینجا **تا** میز بدوید.

۱- ببینید، بشنوید و بگویید.

خانه

ساعت ۷ صبح

تا

سارا

صفحه‌ی ۱۰

- همکار و والدین گرامی، برای انجام دادن این تمرین به همراه دانش‌آموزان به روش زیر عمل کنید:
۱. همراه با دانش‌آموزان درباره‌ی تصویرها گفت‌وگو کنید.
  ۲. درباره‌ی مفهوم و کاربرد حرف اضافه‌ی «تا» با دانش‌آموزان صحبت کنید.
  ۳. با نشان دادن تصویرها و حرف «تا» دانش‌آموزان را همراهی کنید و جمله بگویید.
  ۴. یکی از جمله‌های مربوط به تصویرها را بگویید تا هر دانش‌آموز آن را نشان دهد.
  ۵. جمله‌ی مربوط به تصویرها را به صورت ناقص بگویید تا با راهنمایی شما هر دانش‌آموز آن را کامل کند و بگوید.
  ۶. به هر دانش‌آموز تصویری نشان دهید تا به تناسب آن جمله‌ای با کاربرد حرف اضافه‌ی «تا» بگوید.
- سارا تا خانه دوید.
امروز سارا تا ساعت ۷ خوابید.
سارا تا صفحه‌ی ۱۰ خواند.

همکار گرامی، در این تمرین بعد از خواندن جمله‌ها توسط دانش‌آموزان، از درک جمله‌ها توسط آن‌ها مطمئن شوید. پیشنهاد می‌شود رونویسی جمله‌ها به عنوان تکلیف منزل به دانش‌آموزان داده شود.

۲- جمله‌های زیر را با صدای بلند بخوانید.

الف:

امید **تا** مدرسه پیاده می‌رود.

ما **تا** روز چهارشنبه به مدرسه می‌رویم.

او **تا** درس سوم کتاب فارسی را خواند.

مریم و مبینا **تا** درخت سیب مسابقه دادند.

مادر **تا** شب لباس را می‌دوزد.

ورزشکار **تا** ۲۰۰ کیلوگرم وزنه را بلند می‌کند.

تا

همکار گرامی؛ از کتاب زبان آموزی و جمله‌سازی پایه‌ی دوم (درس سیزدهم) کاربرد حرف اضافه‌ی "از" را یادآوری کنید. "از" نقطه‌ی شروع و "تا" نقطه‌ی پایان را نشان می‌دهد. جمله‌های این تمرین را با صدای بلند بخوانید. از درک جمله‌ها توسط دانش آموزان مطمئن شوید.

از خانه تا ایستگاه قطار

ب:

همکار گرامی، بعد از انجام دادن تمرین، از یکی از دانش‌آموزان بخواهید جمله‌ای را بخواند تا سایر دانش‌آموزان آن را نشان دهند.

۳- به تصویرها نگاه کنید، جمله‌ها را بخوانید و با حرف «تا» کامل کنید.

کشاورز ..... زانو شلوارش را بالا زد.

روباه ..... لانه، خرگوش را دنبال کرد.

کارگران ..... ساعت ۷ در کارخانه کار می‌کنند.

بچه‌ها ..... خط پایان دویدند.

۴- به تصویرها نگاه کنید و مانند نمونه جمله بنویسید.

علی تا خانه با موتور می‌رود.

علی ..... با موتور می‌رود.

علی ..... با موتور می‌رود.

نقاش تا ساعت ۱ دیوار را رنگ می‌کند.

نقاش .....

نقاش .....

۵- با توجه به تصویرها جمله‌ها را کامل کنید.

علی ..... ساعت ۸ تا ..... درس می‌خواند .

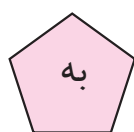

..... از صبح ..... شب .....

باغبان ..... باغ ..... با تراکتور .....

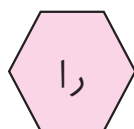
۶- جمله‌ها را بخوانید و با انتخاب کلمه‌ی مناسب، آن را کامل کنید.

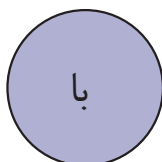
■ علی ..... آموزگار، گل داد.

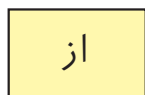
■ حسن ..... علی با هم دوست هستند.

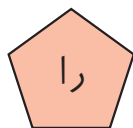
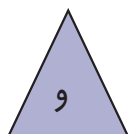
■ مامان ..... بیمارستان کار می‌کند.

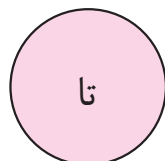
■ بنا ..... آجر خانه می‌سازد.

■ کبوتر ..... این جا تا لانه‌اش پرواز کرد.

■ بچه‌ها آسمان ..... نگاه می‌کنند.

■ فاصله‌ی تهران ..... قم ۱۲۰ کیلومتر است.

۷- جمله‌ی درست را علامت بزنید.

من تا شب مشق‌هایم را می‌نویسم.

من به شب مشق‌هایم را می‌نویسم.

بچه‌ها را سن شش سالگی در کرمانشاه زندگی می‌کردند.

بچه‌ها تا سن شش سالگی در کرمانشاه زندگی می‌کردند.

مادر بزرگ تا آشپزخانه با عصا آمد.

مادر بزرگ با آشپزخانه با عصا آمد.

ما به ساعت هفت صبح از ساعت دوازده در مدرسه هستیم.

ما از ساعت هفت صبح تا ساعت دوازده در مدرسه هستیم.

۸- با توجه به تصویرها و کلمه‌های داده شده جمله را بنویسید.

تا آخر کتاب داستان

.....

تا سال آینده

.....

از خانه تا مدرسه

.....

از مهر تا خرداد

.....

یک، دو، سه

تلاش دوباره...

والدین گرامی، همراه فرزندتان کتاب را ورق بزنید و از او بخواهید درباره‌ی آنچه در تصویرهای این درس می‌بیند، صحبت کند. او را تشویق کنید تا جمله‌ها را برای سایر اعضای خانواده یا دوستان خود بازگو نماید.

درس پنجم

نگارش سوم

- دانش‌آموزان جمله‌ی مربوط به هر تصویر یک رویداد را کامل کنند و در مراحل بعد:
- برای هر تصویر یک رویداد جمله‌ای بگویند و بنویسند.
- با قرار دادن تصویرها و جمله‌ها در یک ترتیب و توالی درست در کنارهم، یک بند بنویسند.
- با راهنمایی معلم، برای رویداد نامی مناسب بیان کنند و بنویسند.

با هم بیاموزیم

معلم از تصویرهایی که یک رویداد را نشان می‌دهند استفاده می‌کند. این تصویرها در یک مرحله با جمله‌های ناقص ارائه می‌شوند. به این ترتیب که بعد از گفت‌وگو درباره‌ی رویداد نمایش داده شده در تصویرها، دانش‌آموزان با راهنمایی و همراهی معلم جمله‌ی مرتبط با هر تصویر را با کلمه/کلمه‌های مناسب کامل می‌کنند و می‌خوانند. معلم و سپس دانش‌آموزان تصویرها و جمله‌های مرتبط با آن‌ها را به ترتیب رویداد در کنار هم قرار می‌دهند و بازگو می‌کنند.

در مرحله‌ی بعد، دوباره معلم همان تصویرها را به دانش‌آموزان نشان می‌دهد و آن‌ها را راهنمایی و همراهی می‌کند تا برای هر تصویر جمله‌ای بگویند و بنویسند. بعد از نوشتن جمله‌ها در کنار هم، معلم و سپس دانش‌آموزان دوباره رویداد را می‌خوانند و بازگو می‌کنند. معلم، دانش‌آموزان را برای بیان و نوشتن نامی مناسب برای رویداد هدایت می‌کند.

معلم می‌تواند برای اجرای این تمرین از تصویرهای قرار داده شده در کتاب معلم (راهنمای تدریس) استفاده کند.

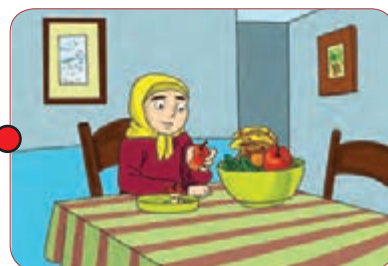
همکار گرامی، از تصویرهای کاربرگ صفحه ی ۱۶۹ برای اجرای این تمرین با همراهی دانش آموزان خود استفاده کنید. همچنین توجه دانش آموزان را به نام رویداد جلب کنید.

۱- تمرین های زیر را به ترتیبی که نوشته شده است، انجام دهید.
الف. به تصویرها نگاه کنید و جمله ها را کامل کنید.

بهداشت

سوسن ..... می خورد.

..... را شست.

ب. تصویرها را به ترتیب بچسبانید و جمله ی مربوط به هر تصویر را زیر آن بنویسید.

بهداشت

.....
.....
حالا جمله ها را با صدای بلند بخوانید و رویداد را با توجه به تصویرها برای دوستان خود تعریف کنید. 🌸

الف. به تصویرها نگاه کنید و جمله‌ها را کامل کنید.

عبور از خیابان

چراغ راهنما ..... شد.

علی از ..... عبور می‌کند.

..... کنار ..... ایستاده است.

ب. تصویرها را به ترتیب بچسبانیید و جمله‌ی مربوط به هر تصویر را در زیر آن بنویسید.

.....

.....

.....

.....

ج. نام رویداد را در جای مشخص شده رونویسی کنید.

حالا جمله‌ها را بخوانید و رویداد را برای دیگران تعریف کنید.

الف. به تصویرها نگاه کنید و جمله‌ها را کامل کنید.

درختکاری

..... درخت

..... به درخت ..... می‌دهد.

..... میوه .....

احمد ..... می‌کارد.

ب. تصویرها را به ترتیب بچسبانید و جمله‌ی مربوط به هر تصویر را زیر آن بنویسید.

.....

--	--	--	--

--	--	--	--

ج. نام رویداد را در جای مشخص شده رونویسی کنید.

حالا جمله‌ها را بخوانید و رویداد را برای دیگران تعریف کنید.

همکارگرمی؛ در صورت توانایی دانش‌آموزان در این تمرین و تمرین بعد از آن‌ها بخواهید از حرف ربط "و" بین جمله‌ها به طور مناسب استفاده کنند.

۲- تمرین‌های زیر را به ترتیب آنچه نوشته شده انجام دهید.

الف. به تصویرها نگاه کنید و جمله‌ها را کامل کنید و تصویرها را به ترتیب رویداد شماره‌گذاری کنید.

..... چادر ساناز را ..... ○ — ○

..... مادر ساناز از مغازه پارچه‌فروشی ..... ○ — ○

..... می‌پوشد. ○ — ○

ب. با قرار دادن جمله‌ها با توالی درست و مناسب در کنار هم یک بند بنویسید و بخوانید.

.....

.....

.....

ج. یکی از این نام‌ها را انتخاب کنید و در بند بالا در جای مشخص شده بنویسید.

○ چادر ساناز

○ چادر مادر

بند بالا را بخوانید و آن را برای دوستان خود تعریف کنید. ❀

الف. با دقت در هر تصویر، جمله‌ی آن را کامل کنید و تصویرها را به ترتیب رویداد، شماره‌گذاری نمایید.

..... علی

..... خورد.

..... تخم مرغ

..... علی از مغازه

ب. با قرار دادن جمله‌ها با توالی درست و مناسب در کنار هم، یک بند بنویسید و بخوانید.

.....

ج. یکی از این نام‌ها را انتخاب کنید و در بند بالا در جای مشخص شده بنویسید.

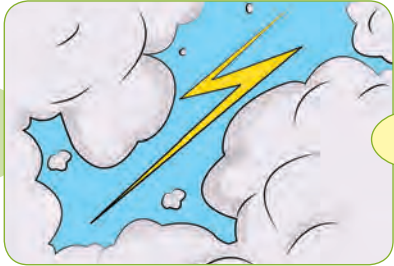
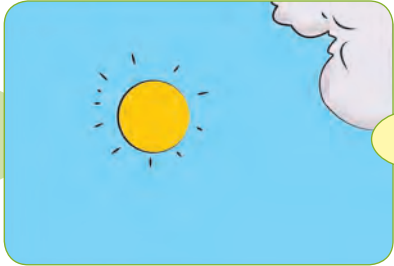

پختن آش

پختن نیمرو

بند بالا را بخوانید و آن را برای دوستان خود تعریف کنید.

۳- تمرین‌های زیر را به ترتیبی که نوشته شده است، انجام دهید.
الف. به تصویرها نگاه کنید و برای هر تصویر یک جمله بنویسید و تصویرها را به ترتیب رویداد شماره‌گذاری کنید.

.....		
.....		
.....		

ب. با قرار دادن جمله‌ها با توالی درست و مناسب در کنار هم، یک بند بنویسید و بخوانید.

.....

.....

ج. یکی از این نام‌ها را انتخاب کنید و در بند بالا در جای مشخص شده بنویسید.

- روز برفی   بارش باران

آنچه را نوشته‌اید، برای دوستان خود با صدای بلند بخوانید و رویداد را تعریف کنید.

الف. به تصویرها نگاه کنید، برای هر تصویر یک جمله بنویسید و تصویرها را به ترتیب رویداد شماره‌گذاری کنید.

ب. با قرار دادن جمله‌ها با توالی درست و مناسب در کنار هم یک بند بنویسید و بخوانید.

.....

.....

ج. یکی از این نام‌ها را انتخاب کنید و در بند بالا در جای مشخص شده بنویسید.

علی و رفتن به مهمانی

علی و رفتن به مدرسه

آنچه را نوشته‌اید برای دوستان خود با صدای بلند بخوانید و رویداد را

تعریف کنید.

یک، دو، سه

تلاش دوباره...

والدین گرامی، همراه فرزندتان کتاب را ورق بزنید و از او بخواهید درباره‌ی آنچه در تصویرهای این درس می‌بیند، صحبت کند. او را تشویق کنید تا رویدادها را برای سایر اعضای خانواده یا دوستان خود تعریف نماید.

درس ششم

نگارش چهارم

- دانش‌آموزان جمله‌های مربوط به هر تصویر یک رویداد را کامل کنند و در مراحل بعد:
- برای هر تصویر یک رویداد دو جمله بگویند و بنویسند.
  - با قرار دادن جمله‌ها در یک ترتیب و توالی درست، یک بند بنویسند.
  - با راهنمایی معلم، برای رویداد نامی مناسب بیان کنند و بنویسند.
  - رویداد را برای دیگران بازگو کنند.

با هم بیاموزیم

معلم از تصویرهایی که یک رویداد را نشان می‌دهند استفاده می‌کند. این تصویرها، در یک مرحله با جمله‌های ناقص ارائه می‌شوند، به این ترتیب که بعد از گفت‌وگو درباره‌ی رویداد نمایش داده شده در تصویرها، دانش‌آموزان با راهنمایی و همراهی معلم جمله‌های مرتبط با هر تصویر را با کلمه‌های مناسب کامل می‌کنند و می‌خوانند. معلم و سپس دانش‌آموزان تصویرها و جمله‌های مرتبط با آن‌ها را به ترتیب رویداد در کنار هم قرار می‌دهند و آن‌ها را بازگو می‌کنند.

در مرحله‌ی بعد، دوباره معلم همان تصویرها را به دانش‌آموزان نشان می‌دهد و آن‌ها را راهنمایی و همراهی می‌کند تا برای هر تصویر دو جمله بگویند و بنویسند. بعد از نوشتن جمله‌ها در کنار هم معلم و سپس دانش‌آموزان دوباره رویداد را می‌خوانند و بازگو می‌کنند.

معلم، دانش‌آموزان را برای بیان و نوشتن نامی مناسب برای رویداد هدایت می‌کند.

معلم می‌تواند برای اجرای این تمرین از تصویرهای قرار داده شده در کتاب معلم (راهنمای تدریس) استفاده کند.

همکار گرامی؛ از تصویرهای کاربرد ۱۷۱ برای اجرای قسمت "ب" در این تمرین با همراهی دانش‌آموزان، استفاده کنید.

۱- تمرین‌های زیر را به ترتیبی که گفته شده است، انجام دهید.
الف. به تصویرها نگاه کنید و جمله‌ها را کامل کنید.

پر خوری

سعید و مادرش به .....
دکتر .....

سعید دل درد .....
مادر سعید ..... است.

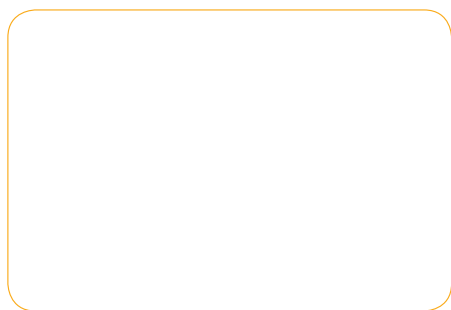

سعید ..... و ..... زیاد می‌خورد.
مادر او را .....

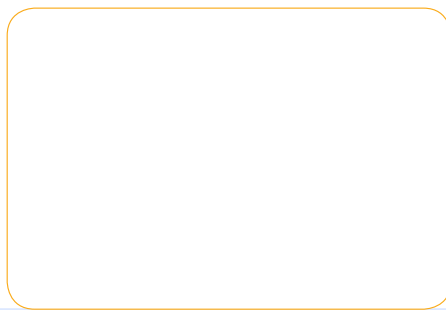

ب. تصویرها را با ترتیب درست رویداد بچسبانید و جمله‌های مربوط به هر تصویر را زیر آن بنویسید.

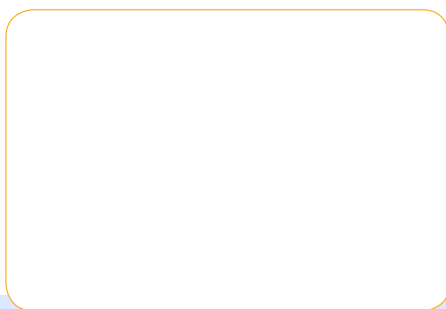
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

ج. یکی از این نام‌ها را برای داستان انتخاب کنید و در بند بالا در جای مشخص شده بنویسید.

پر خوری

سعید و دوستش

حالا جمله‌ها را با صدای بلند بخوانید و رویداد را برای دوستان خود تعریف کنید.

همکار گرامی؛ از تصویرهای کاربرگ ۱۷۱ برای اجرای بخش "ب" در این تمرین با همراهی دانش‌آموزان، استفاده کنید.

۲- تمرین زیر را به ترتیبی که گفته شده است، انجام دهید.
الف. با توجه به تصویر، جمله‌ها را کامل کنید.

کشاورز و کلاغ‌ها

کشاورز دانه ..... .

پرنده‌ها بالای ..... هستند.

کشاورز فریاد ..... .

..... فرار ..... .

پرنده‌ها ..... .

..... آمد.

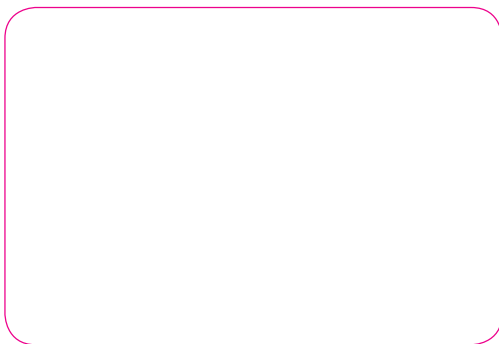
پسر کشاورز مترسک ..... .

..... از ..... می‌ترسند.

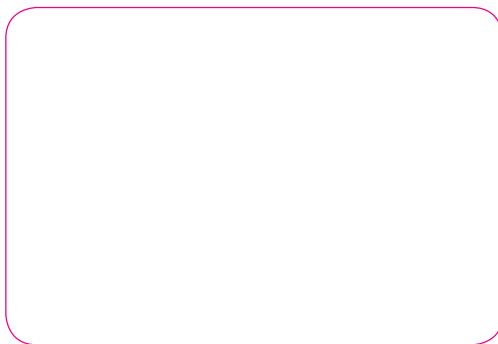

ب. تصویرها را با ترتیب درست رویداد بچسبانید و جمله‌های مربوط به هر تصویر را زیر آن بنویسید.

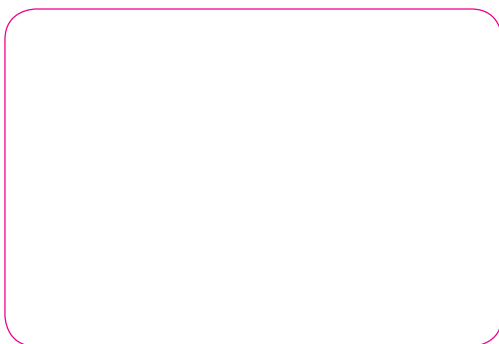
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

ج. یکی از این نام‌ها را انتخاب کنید و در بند بالا در جای مشخص شده بنویسید.

کشاورز و کلاغ‌ها

کشاورز و گاوها

حالا جمله‌ها را با صدای بلند بخوانید و رویداد را برای دوستان خود تعریف کنید.

همکار گرامی، در صورتی که دانش‌آموزان، توانایی لازم را کسب کرده‌اند، آن‌ها را راهنمایی کنید تا از حرف ربط "و" بین جمله‌ها به طور مناسب استفاده کنند.

۳- تمرین‌های زیر را به ترتیبی که گفته شده است، انجام دهید.
الف. با توجه به هر تصویر، جمله‌ها را کامل و آن‌ها را با ترتیب و توالی درست شماره‌گذاری کنید.

گربه‌ها .....

..... غذای گربه‌ها را .....

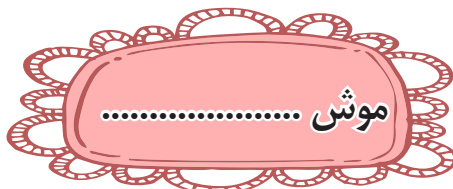

گربه‌ها .....

..... موش .....

ب. جمله‌ها را، با توالی درست و مناسب، در کنار هم قرار دهید و یک بند بنویسید.

.....

.....

.....

ج. با کمک آموزگار، نام رویداد را کامل کنید.

بند بالا را بخوانید و رویداد را برای دوستان خود تعریف کنید.

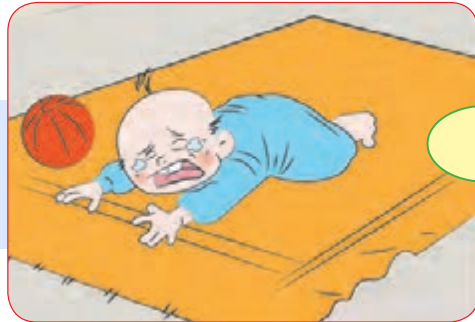
الف. به تصویرها نگاه کنید، جمله‌ها را کامل کنید و با ترتیب و توالی درست شماره‌گذاری کنید.

مادر ..... بغل .....
مادر .....

کودک .....
مادر خوشحال .....

افتاد .....
گریه .....

ب. جمله‌ها را، با توالی درست و مناسب، در کنار هم قرار دهید و یک بند بنویسید.

مادر .....

.....
.....
.....

ج. با کمک آموزگار، نام رویداد را کامل کنید.

بند بالا را بخوانید و رویداد را برای دوستان خود تعریف کنید. ❀

۴- تمرین زیر را به ترتیب آنچه نوشته شده است، انجام دهید.
الف. به تصویرها نگاه کنید و برای هر یک دو جمله بنویسید.

.....
.....

.....
.....

ب. جمله‌ها را با توالی درست و مناسب، در کنار هم قرار دهید و یک بند بنویسید و بخوانید.

.....

.....
.....
.....

ج. با کمک آموزگار، نامی برای رویداد انتخاب کنید و آن را در جای مشخص شده بنویسید.

آنچه را نوشته‌اید، با صدای بلند بخوانید و رویداد را برای دوستان خود تعریف کنید.

الف. به تصویرها نگاه کنید و برای هر تصویر دو جمله بنویسید.

.....
.....

.....
.....

.....
.....

ب. جمله‌ها را، با توالی درست و مناسب، در کنار هم قرار دهید و یک بند بنویسید.

.....

.....
.....
.....

ج. با کمک آموزگار، نامی برای این رویداد بگویید و بنویسید.

آنچه را نوشته‌اید، با صدای بلند بخوانید و رویداد را برای دوستان خود تعریف کنید.

والدین گرامی، همراه فرزندتان کتاب را ورق بزنید و از او بخواهید درباره‌ی آنچه در تصویرهای این درس می‌بیند، صحبت کند. او را تشویق کنید تا جمله‌ها را برای سایر اعضای خانواده یا دوستان خود بازگو نماید.

درس هفتم

حرف ربط "ولی" بین دو جمله

- دانش‌آموزان با درک مفهوم و کاربرد حرف ربط "ولی" آن را بین جمله‌ها بیان کنند، بخوانند و بنویسند.
- دانش‌آموزان با درک هم معنایی حرف‌های ربط «ولی» و «اما»، حرف ربط "اما"، را مانند حرف "ولی" در جمله به کار می‌برند.

با هم بیاموزیم

معلم از یک دانش‌آموز می‌خواهد تا به دفتر مدرسه برود و از مدیر و ناظم بخواهد که به کلاس بیایند. از قبل با مدیر و ناظم هماهنگ می‌شود که یک نفرشان نیاید. وقتی دانش‌آموز آمد، در این باره جمله‌هایی گفته و روی تابلو نوشته می‌شود. معلم با نشان دادن کارت نوشته‌ی "ولی" مفهوم و کاربرد آن را به دانش‌آموزان توضیح می‌دهد و از دانش‌آموزی می‌خواهد تا با رنگ دیگری حرف "ولی" را بین دو جمله روی تابلو بنویسد: ناظم آمد **ولی** مدیر نیامد.

سپس معلم کارت نوشته‌ی "اما" را نشان می‌دهد و هم معنایی و کاربرد یکسان آن را با "ولی" توضیح می‌دهد و جمله‌ی بالا را با استفاده از کلمه‌ی ربط "اما" بازنویسی می‌کند:
ناظم آمد **اما** مدیر نیامد.

۱- ببینید، بشنوید و بگویید.

ولی

اما

همکار و والدین گرامی، برای انجام دادن این تمرین به همراه دانش آموزان به روش زیر عمل کنید:
۱. همراه با دانش آموزان جمله‌ای درباره‌ی هر تصویر بگویید.
۲. حرف‌های ربط ولی / اما را نشان دهید و درباره‌ی مفهوم و کاربرد آن توضیح دهید.
۳. جمله‌ها را یک بار با تأکید بر حروف ربط "ولی" و بار دیگر با حرف ربط "اما" بگویید تا دانش آموزان تصویرهای مربوط به آن را نشان دهند.
۴. دانش آموزان را هدایت کنید تا جمله‌های خود را با کاربرد حرف‌های ربط "ولی" و بار دیگر با حرف ربط "اما" در کنار هم بگویند.
جمله‌ها: سوسن گریه کرد ولی زهرا گریه نکرد.
احمد لیوان را شکست ولی مادرش او را دعوا نکرد.
روز روشن است ولی شب تاریک است.

همکار گرامی، در این تمرین بعد از خواندن جمله‌ها توسط دانش‌آموزان، از درک جمله‌ها توسط آن‌ها مطمئن شوید. پیشنهاد می‌شود رونویسی جمله‌ها به عنوان تکلیف منزل به دانش‌آموزان داده شود.

۲- جمله‌های زیر را با صدای بلند بخوانید.

حسن خوابیده است **ولی** علی بیدار است.   ناظم در حیاط است **ولی** آموزگار در حیاط نیست.

محسن و حمید درس می‌خوانند **اما** فاطمه و زهرا بازی می‌کنند.

همکار گرامی، توجه داشته باشید وقتی فاعل دو جمله یکسان باشد، در هنگام استفاده از حرف‌های ربط "ولی / امّا"، فاعل جمله‌ی دوم حذف می‌شود. به صورت عینی و با دادن تمرین، مانند نمونه‌ی زیر دانش‌آموزان را در اجرای تمرین راهنمایی کنید.

۳- مانند نمونه، حرف ربط "ولی / امّا" را بین دو جمله به صورت مناسب به کار ببرید و بنویسید.

من گل را خوب نقاشی می‌کنم.

من درخت را خوب نقاشی نمی‌کنم.

من گل را خوب نقاشی می‌کنم امّا **من** درخت را خوب نقاشی نمی‌کنم.

×

من گل را خوب نقاشی می‌کنم امّا درخت را خوب نقاشی نمی‌کنم.

فاطمه روی زمین افتاد.

فاطمه زخمی نشد.

..... ولی .....

علی اتاق را رنگ کرد.

علی آشپزخانه را رنگ نکرد.

..... امّا .....

پدر روزنامه خرید.

پدر روزنامه را نخواند.

..... ولی .....

۴- به تصویرها نگاه کنید و بین جمله‌ها "ولی / امّا" بگذارید.

پدربزرگ به سامان توپ بزرگ داد ..... به امین توپ کوچک داد.

حسن دوید ..... اتوبوس رفت.

۵- جمله‌ها را بخوانید و بین آن‌ها "ولی / امّا" بگذارید.

زهره شیشه را شکست ..... به مادرش دروغ نگفت.

شیرین گلو درد دارد ..... سرفه نمی‌کند.

اردک بال دارد ..... مار بال ندارد.

۶- به تصویرها نگاه کنید و جمله‌ها را کامل نمایید.

علی در ..... شرکت کرد ..... برنده .....

تو میوه خوردی ..... کیک .....

آسمان ..... است ..... نمی‌بارد.

زهرة ..... را دوست دارد ولی بافتنی بافتن را .....

۷- به تصویرها نگاه کنید و جمله‌هایی با استفاده از "ولی / اما" بنویسید.

.....

.....

.....

.....

والدین گرامی، همراه فرزندتان کتاب را ورق بزنید و از او بخواهید درباره‌ی آنچه در تصویرهای این درس می‌بیند، صحبت کند. او را تشویق کنید تا جمله‌ها را برای سایر اعضای خانواده یا دوستان خود بازگو نماید.

درس هشتم

نگارش پنجم

- دانش‌آموزان جمله‌های مناسب و مرتبط به هر موضوع را با توجه به تصویر، تشخیص دهند و در مرحله بعد:
- با کنار هم قرار دادن جمله‌های مربوط به یک موضوع، یک بند بنویسند.
- نامی مناسب از بین نام‌های ارائه شده انتخاب و آن را بازنویسی کنند.
- درباره‌ی موضوع ارائه شده با دیگران صحبت کنند.

با هم بیاموزیم

معلم از تصویری که موضوعی را نشان می‌دهد، استفاده می‌کند و با دانش‌آموزان درباره‌ی هر آنچه در تصویر وجود دارد یا در حال روی دادن است گفت‌وگو می‌کند. معلم از دانش‌آموزان می‌خواهد تا جمله‌های ارائه شده برای تصویر را بخوانند. پس از اطمینان از درک خواننداری جمله‌ها توسط دانش‌آموزان، درباره‌ی مناسب و مرتبط بودن یا غیرمرتبط بودن جمله‌ها با تصویر و موضوع آن، صحبت می‌کند. معلم دانش‌آموزان را راهنمایی می‌کند تا جمله‌های غیرمرتبط و نامناسب را خط بزنند و جمله‌های مرتبط با موضوع را با ترتیب و توالی مناسب در کنار هم به صورت یک بند بنویسند. معلم عناوینی را برای موضوع پیشنهاد می‌دهد و دانش‌آموزان را راهنمایی می‌کند تا نامی مناسب برای موضوع انتخاب کنند. معلم و سپس دانش‌آموزان درباره‌ی موضوع صحبت می‌کنند. معلم می‌تواند برای اجرای این تمرین از تصویرهای قرار داده شده در کتاب معلم (راهنمای تدریس) استفاده کند.

همکار گرامی، در این تمرین ابتدا از دانش‌آموزان بخواهید تصویر را نگاه کنند سپس جمله‌ها را بخوانند. از درک مفهوم جمله‌ها توسط دانش‌آموزان مطمئن شوید.

۱- پس از خواندن جمله‌ها، هر جمله‌ی مربوط به تصویر را علامت بزنید.
الف- یکی از جمله‌ها به تصویر مربوط نیست.

دانش‌آموزان سرود ملی را می‌خوانند.

بچه‌ها نمایش اجرا می‌کنند.

دانش‌آموز پرچم را بالا می‌برد.

همه‌ی دانش‌آموزان به پرچم ایران احترام می‌گذارند.

حالا جمله‌های مناسب را بخوانید و با توجه به تصویر، درباره‌ی "پرچم ایران" با دوستان خود صحبت کنید.

ب. دو مورد از جمله‌های زیر به تصویر مربوط نیست.

بافتنی

- ما در زمستان لباس‌های گرم می‌پوشیم.
- گربه با کاموا بازی می‌کند.
- آن‌ها کلاه و شال گردن می‌بافند.
- در تابستان هوا گرم است.
- پروین ژاکت سبز دارد.

حالا جمله‌های مناسب را بخوانید و با توجه به تصویر درباره‌ی "بافتنی" با دوستان خود صحبت کنید.

همکار گرامی، در صورتی که دانش آموزان توانایی لازم را کسب کرده‌اند، آن‌ها را راهنمایی کنید تا از کلمه‌های "و / ولی / اما" در بین جمله‌ها به صورت مناسب استفاده کنند.

۲- تمرین زیر را به ترتیب آنچه گفته شده است، انجام دهید.
الف- جمله‌ها را بخوانید سپس جمله‌های مربوط به تصویر را انتخاب کنید.

ما از جنگل و رودخانه مراقبت می‌کنیم.

ما از رودخانه ماهی می‌گیریم.

ما آب رودخانه را آلوده نمی‌کنیم.

ما آشغال‌ها را از جنگل جمع می‌کنیم.

ما شاخه‌ی درخت‌ها را نمی‌شکنیم.

ب. با قرار دادن جمله‌ها با توالی مناسب، یک بند بنویسید.

.....

.....
.....
.....

ج. یکی از نام‌های زیر را انتخاب کنید و آن را در قسمت مشخص شده در بالای بند بنویسید.

مراقبت از طبیعت

حیوان‌های جنگل

حالا بند را بخوانید و برای دیگران درباره‌ی آن صحبت کنید.

۳- جمله‌ها را بخوانید و جمله‌های مربوط به تصویر را علامت بزنید و در جای مشخص شده به صورت یک بند بنویسید.

- زنگ تفریح است.
- دانش‌آموزان در حیاط بازی می‌کنند.
- دانش‌آموزان در کلاس درس می‌خوانند.
- ناظم، زنگ تفریح در حیاط مدرسه است.
- دانش‌آموزان در زنگ تفریح هیچ چیز نمی‌خورند.
- دانش‌آموزان با لیوان خودشان آب می‌خورند.

زنگ.....

.....

.....

.....

نام موضوع را در بند بالا کامل کنید.

حالا بند را بخوانید و برای دیگران درباره‌ی آن صحبت کنید.

والدین گرامی، همراه فرزندتان کتاب را ورق بزنید و از او بخواهید درباره‌ی آنچه در تصویرهای این درس می‌بیند، صحبت کند. او را تشویق کنید تا درباره‌ی موضوع‌های مطرح شده برای سایر اعضای خانواده یا دوستان خود حرف بزند.

درس نهم

تمایل به انجام دادن یک فعالیت:
می‌خواهم، ... / دوست دارم، ...

دانش‌آموزان با درک مفهوم و کاربرد فعل‌های "می‌خواهم،... و دوست دارم،..." آن‌ها را در جمله بیان کنند، بخوانند و بنویسند.

با هم بیاموزیم

معلم به دانش‌آموزان می‌گوید که می‌خواهد از کلاس بیرون برود. جمله را با تأکید بر فعل خواستن بر روی تابلو می‌نویسد: "من می‌خواهم بروم." کمک‌مربی در کلاس حضور دارد. کمک‌مربی به دانش‌آموزان می‌گوید و روی تابلو می‌نویسد: "من می‌خواهم بنشینم."

کارت‌های نوشتاری جمله‌های زیر روی میز قرار دارد:
من دوست دارم بپریم. / من دوست دارم بدوم. / من دوست دارم بخوابم. / ...
کمک‌مربی از دانش‌آموزان می‌خواهد تا یک کارت نوشتاری از روی میز، مطابق با آنچه دوست دارند به هنگام نبود معلم انجام دهند، انتخاب کنند و سپس آن را برای دوستانشان بخوانند. هر دانش‌آموز فعالیت دلخواهش را، با توجه به کارت انتخابی خود، انجام می‌دهد. مربی جمله‌های نیمه تمام روی تابلو می‌نویسد و با تأکید می‌گوید تا دانش‌آموزان آن را تکمیل کنند و بگویند.
جمله‌ها:

من می‌خواهم بروم.

من می‌خواهم .....

من می‌خواهم بنشینم.

من دوست دارم نقاشی کنم.

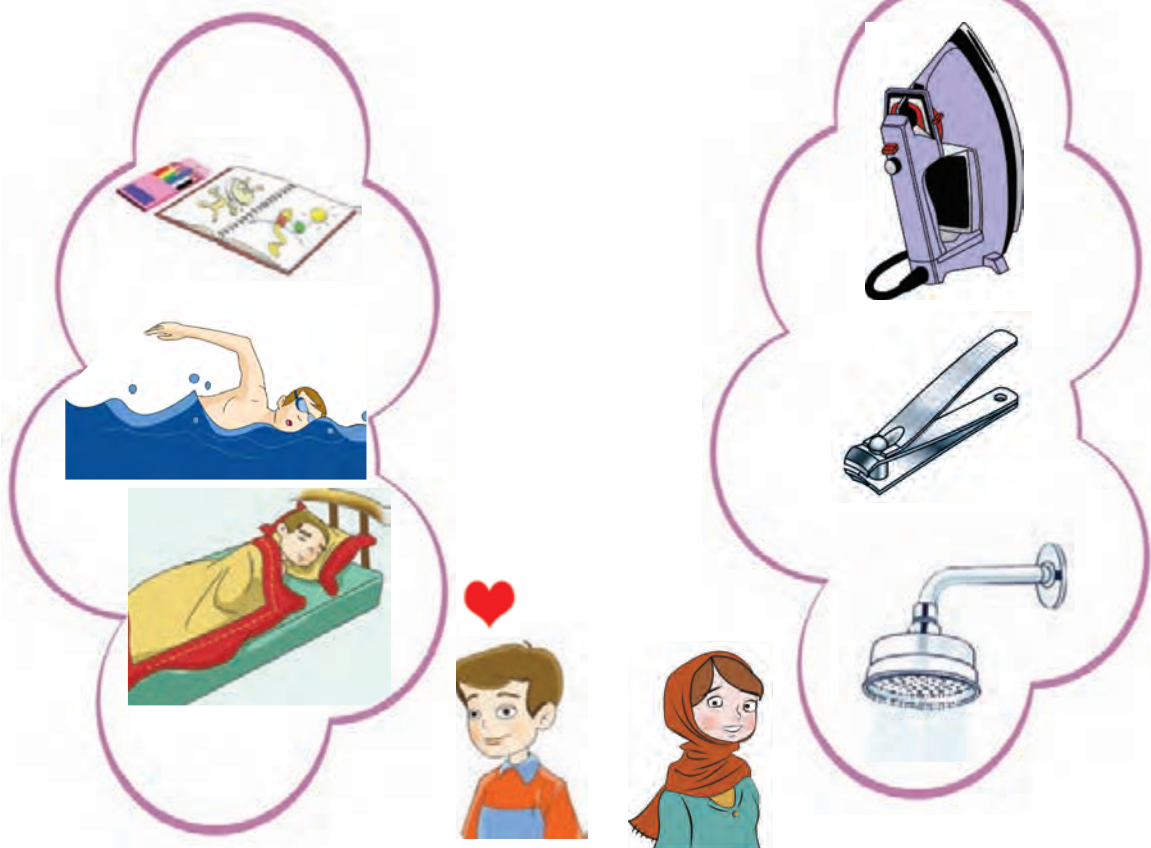
من دوست دارم.....

من دوست دارم بپریم.

۱- ببینید، بشنوید و بگویید.

امروز جمعه است.

امین دوست دارد .....

سارا می خواهد .....

همکار و والدین گرامی، برای انجام دادن تمرین بالا، به شکل زیر عمل کنید:

- ۱- درباره‌ی مفاهیم تمایل به اجرای کاری، یا خواستن و دوست داشتن یک فعالیت دلخواه، با دانش‌آموزان صحبت کنید.
- ۲- از دانش‌آموزان بخواهید به تصویرها نگاه کنند. جمله‌های نیمه تمام نوشته شده را با توجه به تصویرها کامل کنید و بگویید.
- ۳- دانش‌آموزان را راهنمایی کنید تا تصویر مربوط به جمله‌هایی را که در تکمیل جمله‌ی نیمه تمام گفته‌اید، نشان دهند.
- ۴- دانش‌آموزان را راهنمایی کنید تا جمله‌هایی در تکمیل جمله‌ی نیمه تمام، بگویند.

امین دوست دارد نقاشی کند.

امین دوست دارد بخوابد.

امین دوست دارد شنا کند.

سارا می خواهد حمام کند.

سارا می خواهد ناخن بگیرد.

سارا می خواهد لباس‌ها را اتو کند.

همکار گرامی، در این تمرین بعد از خواندن جمله‌ها توسط دانش‌آموزان، از درک جمله‌ها توسط آن‌ها مطمئن شوید. پیشنهاد می‌شود رونویسی جمله‌ها به عنوان تکلیف منزل به دانش‌آموزان داده شود.

۲- با صدای بلند بخوانید.

من دوست دارم پیراهن بپوشم.

من می‌خواهم به مهمانی بروم.

تو دوست داری آش بخوری.

تو می‌خواهی غذا بخوری.

او دوست دارد والیبال بازی کند.

او می‌خواهد ورزش کند.

ما دوست داریم جایزه بگیریم.

ما می خواهیم خوب درس بخوانیم.

شما دوست دارید نماز جماعت بخوانید.

شما می خواهید به مسجد بروید.

آنها دوست دارند گیلان بچینند.

آنها می خواهند به باغ بروند.

۳- جمله‌ها را با صدای بلند بخوانید و تصویر مناسب آن‌ها را انتخاب کنید.

آشپز می‌خواهد غذا درست کند.

همه می‌خواهند فوتبال بازی کنند.

محمد دوست دارد به جوجه دانه بدهد.

نازنین و سارا دوست دارند به همه کمک کنند.

۴- جمله‌ها را با کلمه‌های داده شده کامل کنید.

می خواهد

می خواهند

می خواهید

می خواهی

می خواهیم

می خواهیم

شما ..... با توپ بازی کنید.

بابا ..... به رادیو گوش بدهد.

من ..... به بابا بزرگ زنگ بزنم.

تو ..... لباس‌هایت را بشویی.

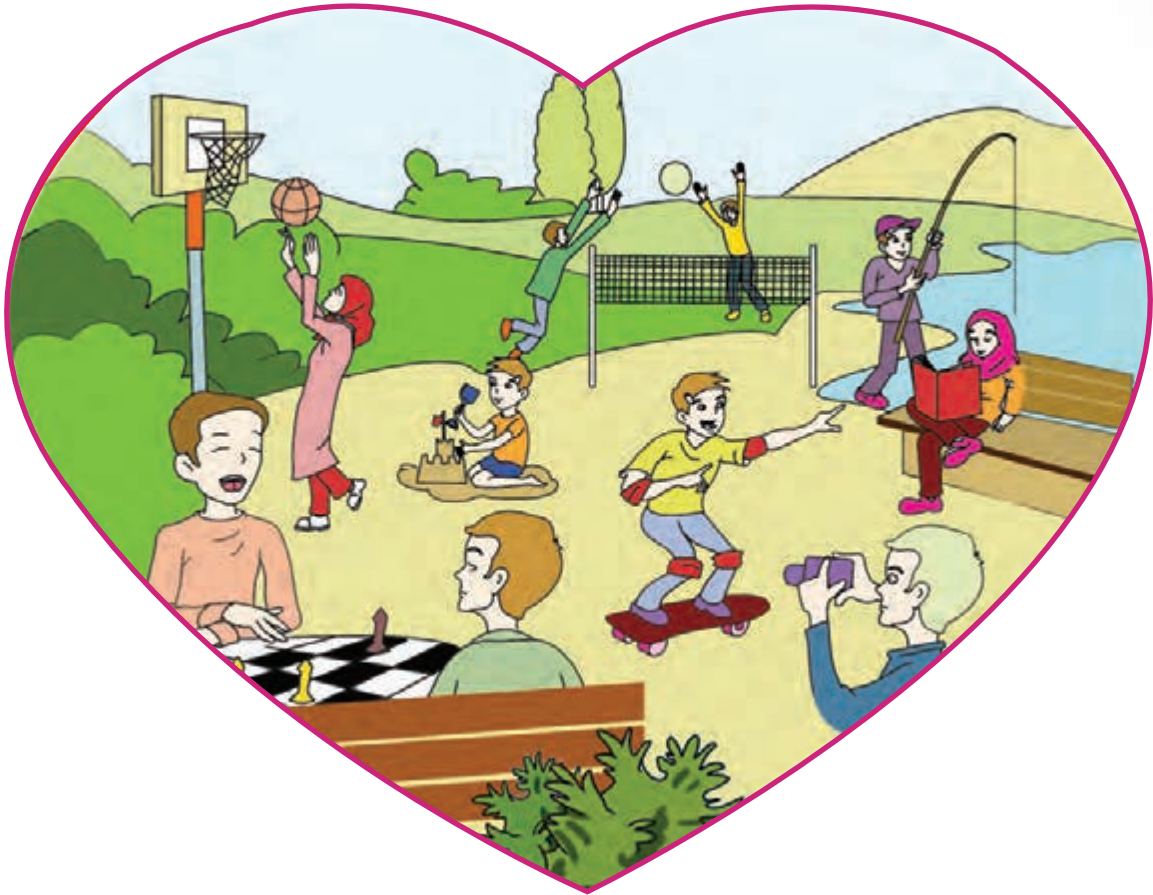
ما ..... غذا پزیم.

همه ..... اتوبوس سوار شوند.

۵- به تصویر زیر نگاه کنید و جمله‌ها را مانند نمونه کامل نمایید.

ما ..... دوست داریم ..... شن بازی کنیم.

من ..... کتاب بخوانم.

علی و حسین ..... شطرنج بازی کنند.

شما ..... والیبال بازی کنید.

تو ..... ماهی بگیری.

او ..... بسکتبال بازی کند.

۶- به تصویر نگاه کنید و هر جمله را با انتخاب درست، کامل نمایید.

با ماشین تصادف کنند

اسراف کنی

مریض شود

رفتگر خسته شود

حسن و حسین نمی خواهند .....

لیلا نمی خواهد .....

شما دوست ندارید .....

تو دوست نداری .....

۷- مانند نمونه در زیر هر تصویری که علامت دارد جمله‌ای با «دوست دارد/ دارند» و در زیر هر تصویری که علامت دارد جمله‌ای با «دوست ندارد/ ندارند»، بنویسید و کامل کنید.

حسن دوست دارد کشاورز شود.

حسن دوست ندارد فروشنده شود.

..... بفروشد.

..... گاو .....

..... خیاطی کنند.

..... خانم‌ها .....

۸- مانند نمونه در زیر تصویری که علامت ✓ دارد جمله‌ای با «می‌خواه...» بنویسید و آن را کامل کنید و در زیر تصویری که علامت ✗ دارد جمله‌ای با «نمی‌خواه...» بنویسید و کامل کنید.

✓ تو می‌خواهی تمیز باشی .

✗ تو نمی‌خواهی کثیف باشی .

مشهد

✓ خانوادگی ما .....

اصفهان

✗ به ..... بروند.

✓ ..... درست کنند.

✗ .....

۹- به تصویر نگاه کنید و مانند نمونه جمله بنویسید.

من می‌خواهم دکتر بشوم.

..... من می‌خواهم

..... من

.....

.....

.....

همکار گرامی، دانش‌آموزان را راهنمایی کنید جمله‌های ناقص "من دوست دارم... / من می‌خواهم..." را کامل بگویند و بنویسند. می‌توانید عکس هر دانش‌آموز را در جای مشخص شده بچسبانید.

۱۰- به تصویرها نگاه کنید و جمله بنویسید.

من دوست دارم .....

- ۱- .....
- ۲- .....
- ۳- .....
- ۴- .....

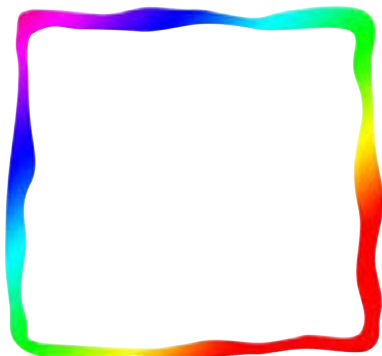
عکس را اینجا بچسبانید.

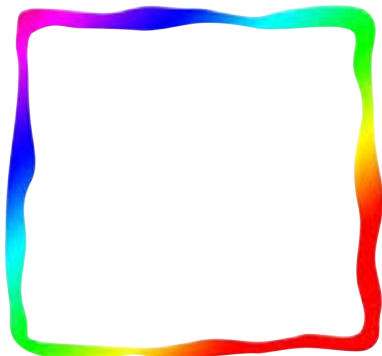
۱۱- جمله بنویسید و نقاشی کنید.

عکس را اینجا بچسبانید.

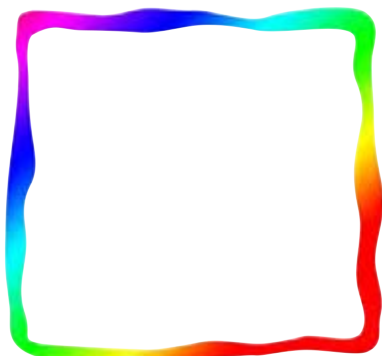
من می‌خواهم .....

..... ۱-

..... ۲-

..... ۳-

والدین گرامی، همراه فرزندتان کتاب را ورق بزنید و از او بخواهید درباره‌ی آنچه در تصویرهای این درس می‌بیند، صحبت کند. او را تشویق کنید تا جمله‌ها را برای سایر اعضای خانواده یا دوستان خود بازگو نماید.

درس دهم

نگارش ششم

- دانش‌آموزان درباره‌ی یک موضوع با نگاه کردن به تصویر، درباره‌ی موضوع آن فکر کنند و به کلمه‌های مربوط به آن توجه نمایند و در مراحل بعد:
- جمله‌های مربوط به موضوع را با توجه به تصویرها کامل کنند.
- جمله‌های مربوط به موضوع را به صورت مناسب کنار هم بگذارند و یک بند بنویسند.
- با راهنمایی معلم، نام مناسبی برای موضوع انتخاب کنند و آن بنویسند.
- درباره‌ی موضوع انتخاب شده با دیگران صحبت کنند.

با هم بیاموزیم

معلم تصویری را، که نمایانگر یک موضوع است، به دانش‌آموزان نشان می‌دهد و درباره‌ی آنچه در تصویر وجود دارد یا در حال روی دادن است گفت‌وگو می‌کند. با راهنمایی معلم، دانش‌آموزان نام موضوع را حدس می‌زنند و می‌گویند. معلم و سپس دانش‌آموزان کلماتی را که با موضوع مرتبطاند، بیان می‌کنند. معلم دانش‌آموزان را راهنمایی و همراهی می‌کند تا جمله‌های ناقص ارائه شده برای موضوع را با کلمه / کلماتی کامل کنند. معلم، سپس دانش‌آموزان جمله‌ها را می‌خوانند، آن‌ها را به صورت مناسب در کنار هم قرار می‌دهند و یک بند می‌نویسند، آن‌گاه درباره‌ی موضوع با یکدیگر صحبت می‌کنند.

معلم می‌تواند برای اجرای این تمرین از تصویرهای قرار داده شده در کتاب معلم (راهنمای تدریس) استفاده کند.

همکار گرامی، با توجه به درس‌های نگارش پایه‌ی سوم، فکر کردن درباره‌ی موضوع یک تصویر را یادآوری نمایید و آن‌ها را برای بیان کلمه‌ها و جمله‌های مربوط به آن ترغیب نمایید.

- در صورت کسب توانایی لازم، آن‌ها را راهنمایی کنید تا از کلمه‌های " و / ولی / اما " در بین جمله‌ها به صورت مناسب استفاده کنند.

۱- تمرین‌های زیر را مطابق آنچه نوشته شده است، انجام دهید.

الف. به تصویر نگاه کنید، درباره‌ی آن فکر کنید و با استفاده از کلمه‌های مربوط به موضوع، جمله‌ها

را کامل کنید.

..... حیوان مفیدی است.

گاو ..... می‌خورد.

ما از گوشت و ..... آن استفاده می‌کنیم.

از پوست گاو ..... درست می‌کنند.

ب. جمله‌ها را با ترتیب مناسب در کنار هم در اینجا بنویسید.

گاو

.....
.....

حالا جمله‌ها را با صدای بلند بخوانید و درباره‌ی "گاو" برای دوستان خود صحبت کنید.

الف. پس از نگاه کردن به تصویر، درباره‌ی آن فکر کنید و با توجه به کلمه‌های مربوط به موضوع، جمله‌ها را کامل نمایید.

غذا خوردن

غذا با نام خدا
شکر سفره
بشقاب کمک

ما قبل از ..... دست‌هایمان را می‌شوئیم.

بچه‌ها ..... را می‌آورند.

ما ..... شروع به خوردن غذا می‌کنیم.

ما در پایان غذا خدا را ..... می‌کنیم.

همه در جمع کردن سفره به مادر ..... می‌کنیم.

ب. جمله‌ها را با ترتیب مناسب در کنار هم در اینجا بنویسید.

.....

.....

.....

حالا جمله‌ها را با صدای بلند بخوانید و درباره‌ی "غذا خوردن" برای دوستان خود صحبت کنید.

همکار گرامی، برای اجرای این تمرین بهتر است «کتاب زبان‌آموزی، جمله‌سازی و نگارش پایه‌ی سوم» نگارش‌های ۶، ۷ و ۸ را یادآوری کنید تا دانش‌آموزان درباره‌ی هر موضوع یا رویداد، فکر کنند و کلمه‌ها و جمله‌های مرتبط با آن را بگویند و بنویسند.

۲- تمرین‌های زیر را به ترتیب نوشته شده انجام دهید.

الف. به تصویر نگاه کنید و با توجه به کلمه‌های مربوط به موضوع، جمله‌ها را کامل نمایید.

ما قبل از نماز ..... . وضو

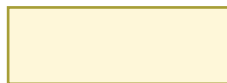
ما در داخل مسجد ..... . نماز

امام جماعت ..... می‌خواند. قرآن

ما بعد از نماز ..... . دعا

ب. بعد از نوشتن نام موضوع در جای مشخص شده، جمله‌ها را به ترتیب مناسب در کنار هم قرار دهید و یک بند بنویسید.

.....

.....

حالا بند بالا را بلند بخوانید و درباره‌ی "مسجد" برای دیگران صحبت کنید.

الف. به تصویر نگاه کنید و با توجه به کلمه‌های مربوط به موضوع، جمله‌ها را کامل نمایید.

- پرستار ..... در بیمارستان کار می‌کند.
- پرستارها ..... روپوش سفید
- آنها ..... مهربان
- پرستار از ..... مراقبت می‌کند.
- پرستار به بیمار ..... آمپول

ب. بعد از نوشتن نام موضوع در جای مشخص شده، جمله‌ها را به ترتیب مناسب در کنار هم قرار دهید و یک بند بنویسید.

.....

.....

حالا بند بالا را با صدای بلند بخوانید و درباره‌ی "پرستار" برای دیگران صحبت کنید.

والدین گرامی، همراه فرزندتان کتاب را ورق بزنید و از او بخواهید درباره‌ی آنچه در تصویرهای این درس می‌بیند، صحبت کند. او را تشویق کنید تا درباره‌ی موضوع‌های مطرح شده برای سایر اعضای خانواده یا دوستان خود حرف بزند.

درس یازدهم

نگارش هفتم

- دانش‌آموزان با فکر کردن درباره‌ی موضوع یک تصویر، کلمه‌های مربوط به آن را بیان کنند و بنویسند و در مراحل بعد:
- با فکر کردن درباره‌ی آن موضوع، جمله‌های مربوط به آن را بیان کنند و بنویسند.
- با استفاده از کلمه‌ها و جمله‌های مرتبط با موضوع، یک بند بنویسند.
- از بین نام‌های ارائه شده، نام مناسبی برای موضوع انتخاب و بازنویسی کنند.
- درباره‌ی موضوع با یکدیگر صحبت کنند.

با هم بیاموزیم

معلم تصویر مربوط به یک موضوع را به دانش‌آموزان نشان می‌دهد و درباره‌ی آن با دانش‌آموزان گفت‌وگو می‌کند. دانش‌آموزان نام موضوع را از بین چند نام ارائه شده، انتخاب می‌کنند و می‌گویند. ابتدا معلم و سپس با راهنمایی او، دانش‌آموزان کلمه‌ها و جمله‌هایی در ارتباط با موضوع می‌گویند و می‌نویسند. دانش‌آموزان نام موضوع را از بین چند نام ارائه شده، انتخاب می‌کنند و می‌گویند. معلم، سپس دانش‌آموزان، جمله‌ها را می‌خوانند، آن‌ها را به صورت مناسب در کنار هم قرار می‌دهند و یک بند می‌نویسند. آن‌گاه درباره‌ی موضوع با یکدیگر صحبت می‌کنند.

معلم می‌تواند برای اجرای این تمرین از تصویرهای قرار داده شده در کتاب معلم (راهنمای تدریس) استفاده کند.

۱- به تصویرها خوب نگاه کنید و با کلمه‌های مربوط به هر تصویر جمله بنویسید.

الف.

.....

.....	آرد گندم	
.....	نانوا	
.....	نان می‌خریم	

■ از بین دو نام داده شده، نام مناسب را انتخاب کنید و آن را در قسمت بالا بنویسید.

نان

غذا

حالا جمله‌ها را با صدای بلند بخوانید.

ب.

.....

.....	میوه‌ی فصل پاییز	
.....	مزه‌ی انگور	
.....	رنگ انگورها	

■ حالا از بین دو نام داده شده، نام مناسب را انتخاب کنید و آن را در قسمت بالا بنویسید.

باغ

انگور

حالا جمله‌ها را با صدای بلند بخوانید.

۲- در هنگام نگاه کردن به این تصویرها، به چه کلمه‌هایی فکر می‌کنید؟ با کلمه‌ها جمله بنویسید. کلمه‌ها و جمله‌ها را با صدای بلند بخوانید.

.....	شانه
.....	ناخن‌گیر
.....	.....
.....	.....

با توجه به تصویر و آنچه نوشته‌اید، نام موضوع را انتخاب کنید و آن را در قسمت بالا بنویسید.

نظافت و پاکیزگی

غذا خوردن

حالا درباره‌ی موضوع با دوستان خود صحبت کنید.

دامپزشک

.....

.....

.....

.....

با توجه به تصویر و آنچه نوشته‌اید، نام موضوع را انتخاب کنید و آن را در قسمت بالا بنویسید.

بیمارستان

باغ وحش

حالا درباره‌ی موضوع با دوستان خود صحبت کنید.

۳- تمرین زیر را به ترتیب آنچه نوشته شده است، انجام دهید.
الف. با توجه به تصویر، کلمه‌ها و جمله‌های مربوط به موضوع را بنویسید.

.....	زخمی شد
.....	کمک
.....	.....

ب. با قرار دادن جمله‌ها با توالی درست و مناسب، یک بند بنویسید.

.....

.....

.....

.....

از بین دو نام داده شده یکی را انتخاب کنید و آن را در قسمت مشخص شده، در بالای بند بنویسید.

آزار حیوان‌ها

کمک به حیوان‌ها

حالا آنچه را نوشته‌اید، بلند بخوانید و درباره‌ی آن با دوستان خود صحبت کنید.

همکار گرامی، دانش‌آموزان را راهنمایی کنید تا از کلمه‌های "و / ولی / امّا" در بین جمله‌ها به صورت مناسب استفاده کنند.

الف. با توجه به تصویر، کلمه‌ها و جمله‌های مربوط به موضوع را بنویسید.

.....	تاریک
.....	.....
.....	لامپ
.....	.....
.....	می‌خوابند

ب. با قرار دادن جمله‌ها با توالی درست و مناسب، یک بند بنویسید.

.....

.....

.....

از بین دو نام داده شده یکی را انتخاب کنید و آن را در قسمت مشخص شده، در بالای بند بنویسید.

شب

روز

حالا آنچه را نوشته‌اید بلند بخوانید و درباره‌ی آن با دوستان خود صحبت کنید.

یک، دو، سه

تلاش دوباره...

والدین گرامی، همراه فرزندتان کتاب را ورق بزنید و از او بخواهید درباره‌ی آنچه در تصویرهای این درس می‌بیند، صحبت کند. او را تشویق کنید تا درباره‌ی موضوع‌های مطرح شده برای سایر اعضای خانواده یا دوستان خود حرف بزند.

درس دوازدهم

حرف "اگر"

دانش‌آموزان با درک مفهوم و کاربرد حرف "اگر"، آن را در جمله‌های شرطی بیان کنند، بخوانند و بنویسند.

با هم بیاموزیم

معلم دانش‌آموزان را به کتابخانه یا حیاط، آزمایشگاه مدرسه و ... می‌برد و درباره‌ی قوانینی که هنگام حضور در آن محل باید رعایت شود با دانش‌آموزان صحبت می‌کند و نتایج یا چرایی رعایت این قوانین را، با استفاده از حرف "اگر" در جمله‌های شرطی، بیان می‌نماید.

کارت‌های نوشتاری جمله‌ها با برجسته کردن کلمه‌ی "اگر"، هم‌زمان با بیان جمله‌ها، ارائه می‌شود. مانند

ما در کتابخانه ساکت و آرام هستیم.

- اگر ما بلند صحبت کنیم، مزاحم دیگران می‌شویم.

ما در کتابخانه چیزی نمی‌خوریم.

- اگر ما در کتابخانه چیزی بخوریم، آنجا کثیف می‌شود.

ما در کتابخانه مواظب کتاب‌ها هستیم.

- اگر ما مواظب کتاب‌ها باشیم، کتاب‌ها سالم می‌مانند.

۱. ببینید، بشنوید و بگویید.

اگر

- همکار و والدین گرامی، برای انجام دادن این تمرین به همراه دانش‌آموزان به روش زیر عمل کنید:
۱. همراه با دانش‌آموزان درباره‌ی تصویرها، بازی فوتبال و قوانین آن گفت‌وگو کنید.
  ۲. با نشان دادن هر تصویر به دانش‌آموزان، جمله‌ای شرطی با استفاده از حرف "اگر" بیان کنید و همزمان کلمه‌ی اگر را نشان دهید و در بیان آن تأکید داشته باشید.
  ۳. از هر دانش‌آموز بخواهید تا تصویر جمله‌ی شرطی بیان شده را نشان دهد.
  ۴. برای هر تصویر بخش اول جمله‌ی شرطی را بگویید و دانش‌آموزان را کمک کنید تا بخش دوم این جمله‌ی مرکب را بگویند.
  ۵. هر دانش‌آموز را کمک کنید برای هر تصویر جمله‌ی شرطی را با استفاده از حرف "اگر" بگوید.

جمله‌ها:

- اگر توپ داخل دروازه برود، آن تیم امتیاز می‌گیرد.
- اگر شما توپ را با دست بزنید، داور به شما کارت زرد می‌دهد.
- اگر توپ به بیرون زمین برود، تیم دیگر توپ را برمی‌دارد.
- اگر شما یک بازیکن را هل بدهید، شما از بازی اخراج می‌شوید.

همکار گرامی، در این تمرین بعد از خواندن جمله‌ها توسط دانش‌آموزان، از درک جمله‌ها توسط آنها مطمئن شوید. پیشنهاد می‌شود رونویسی جمله‌ها به عنوان تکلیف منزل به دانش‌آموزان داده شود.

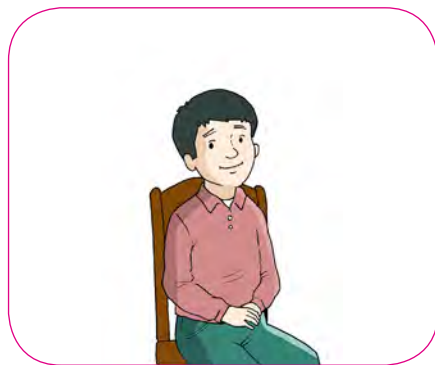
۲- با صدای بلند بخوانید.

اگر مریم زود بخوابد، **صبح** زود بیدار می‌شود.

اگر پارسا زیاد شکلات بخورد، **دندان**ش درد می‌گیرد.

اگر وحید به آرایشگاه برود، **موهای**ش مرتب می‌شود.

۳- جمله‌های مربوط به هم را با خطی به هم وصل کنید.

- اگر شما کتری آب را روی آتش بگذارید ❁ ❁ من خیس می‌شوم.
اگر باران ببارد ❁ ❁ به دکتر می‌رویم.
اگر تو خوب درس بخوانی ❁ ❁ آب جوش می‌آید.
اگر ما مریض شویم ❁ ❁ نمره‌ی خوب می‌گیری.

۴- هر جمله را بخوانید و تصویر مناسب آن را علامت بزنید.

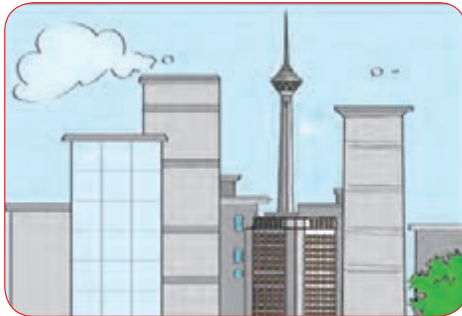
اگر هوا سرد شود، لباس گرم می‌پوشیم.

اگر شما دگمه‌ی چرخ گوشت را بزنید، چرخ گوشت روشن می‌شود.

۵- با توجه به تصویر، جاهای خالی جمله‌ها را کامل کنید.

اگر به تهران برویم، ..... را می بینیم.

..... درخت‌های جنگل را قطع کنیم، جنگل از بین می‌رود.

اگر شلوار پارسال من سالم باشد، امسال هم آن را .....

اگر من هر روز مسواک بزنم، ..... سفید و تمیز .....

۶- به تصویرها نگاه کنید و جمله‌ها را کامل نمایید (مانند نمونه):

اگر تو به مهمانی بروی، لباس ..... زیبا می‌پوشی .....

اگر عمه به تو شیرینی تعارف کند، تو تشکر .....

اگر تو میوه برداشتی، تو به خواهر کوچکت .....

اگر تو به مهمانی بروی، تو مادر بزرگ را .....

اگر عمه کمک بخواهد، .....

۷- به تصویرها نگاه کنید و مانند نمونه جمله‌ها را با کلمه‌ی "اگر" کامل کنید.

اگر از پل عابر پیاده بروید ، تصادف نمی کنید. ....، خدا به ما کمک می کند.

.....، پنکه را روشن می کنید. ....، دهانم می سوزد.

.....، گل‌ها پژمرده می شوند.

۸- متن زیر را بخوانید و با توجه به آن جمله‌ها را کامل کنید.

سوسن و زهرا

سوسن و زهرا هر یک ده سال دارند. آن‌ها کلاس چهارم هستند.

سوسن هر شب تا ساعت ۱۲ بیدار است و تلویزیون نگاه می‌کند اما مشق‌هایش را نمی‌نویسد. او شب دیر می‌خوابد و صبح دیر از خواب بیدار می‌شود. سوسن همیشه در کلاس خواب‌آلوده است. او درس‌هایش را خوب نمی‌خواند. سوسن سال بعد به کلاس پنجم نمی‌رود.

زهرا همه‌ی مشق‌هایش را زود می‌نویسد و تلویزیون نگاه می‌کند و ساعت ۹ می‌خوابد. او در کلاس به حرف‌های آموزگار گوش می‌دهد. او درس‌هایش را خوب می‌خواند. زهرا سال بعد به کلاس پنجم می‌رود.

اگر ما .....، صبح دیر از خواب بیدار می‌شویم.

اگر ما همه‌ی مشق‌هایمان را زود بنویسیم، .....

اگر ما خوب درس نخوانیم، .....

اگر ما .....، به کلاس پنجم می‌رویم.

۹- داستان را بخوانید و با راهنمایی معلم و به کار گرفتن حرف "اگر"، دو جمله بنویسید.
در ده شلمرود، حسنی تک و تنها بود. موها و ناخن‌های حسنی کثیف بود.
هیچ‌کس با او دوست نبود. الاغ با او بازی نمی‌کرد. غاز با او دوست نبود.
حسنی به حمام رفت. او موها و ناخن‌هایش را کوتاه کرد. الاغ و غاز با او
دوست شدند. همه با هم بازی کردند. حالا حسنی تنها نبود.

اگر ..... ، .....

اگر ..... ، .....

والدین گرامی، همراه فرزندتان کتاب را ورق بزنید و از او بخواهید درباره‌ی آنچه در تصویرهای این درس می‌بیند، صحبت کند. او را تشویق کنید تا جمله‌ها را برای سایر اعضای خانواده یا دوستان خود بازگو نماید.

درس سیزدهم

نگارش هشتم

- دانش‌آموزان درباره‌ی موضوع / رویداد، با توجه به تصویر جمله‌هایی مناسب و صحیح بیان کنند و در مراحل بعد:
- درباره‌ی آن موضوع / رویداد یک بند بنویسند.
- نامی را برای موضوع / رویداد بیان کنند و بنویسند.
- از کلمات ربط " و / ولی / اما " در بین جمله‌ها به صورت مناسب استفاده کنند.
- نامی مناسب برای موضوع / رویداد بگویند و بنویسند.

با هم بیاموزیم

معلم تصویرهایی از یک رویداد یا تصویری از یک موضوع را به دانش‌آموزان نشان می‌دهد و درباره‌ی تصویرها با آنها گفت‌وگو می‌کند. معلم و سپس هر دانش‌آموز درباره‌ی موضوع یا رویداد جمله‌هایی می‌گوید و می‌نویسد. با همراهی و راهنمایی معلم، دانش‌آموزان جمله‌ها را تصحیح می‌کنند. معلم، سپس دانش‌آموزان جمله‌ها را در ترتیب و توالی درست و در صورت لزوم با کاربرد کلمه‌ی ربط مناسب، در کنار هم قرار می‌دهند و یک بند می‌نویسند و می‌خوانند.

معلم از هر دانش‌آموز می‌خواهد درباره‌ی موضوع یا رویداد برای دیگران صحبت کند.

معلم می‌تواند برای اجرای این تمرین از تصویرهای قرار داده شده در کتاب معلم (راهنمای تدریس) استفاده کند.

۱- با توجه به تصویرها نام رویداد را کامل کنید و درباره‌ی آن یک بند بنویسید.

پرنده .....

.....

.....

.....

حالا آنچه را نوشته‌اید، برای دوستانتان بخوانید و آن را تعریف کنید.

مسابقه .....

.....

.....

.....

حالا آنچه را نوشته‌اید را برای دوستانتان بخوانید و تعریف کنید.

۲- با توجه به تصویرها نام موضوع را کامل کنید و درباره‌ی آن یک بند بنویسید.

روزِ .....

.....

.....

.....

حالا آنچه را نوشته‌اید، برای دوستانتان بخوانید و درباره‌ی آن صحبت کنید. ❀

آتش نشان‌ها و .....

.....

.....

.....

حالا آنچه را نوشته‌اید، برای دوستانتان بخوانید و درباره‌ی آن صحبت کنید.

۳- به تصویرها نگاه کنید و درباره‌ی آن‌ها یک بند بنویسید و نامی زیبا برای رویداد بگویید و بنویسید.

.....

.....

.....

حالا آنچه را نوشته‌اید، برای دوستانتان بخوانید و درباره‌ی آن صحبت کنید.

یک، دو، سه

تلاش دوباره...

والدین گرامی، همراه فرزندتان کتاب را ورق بزنید و از او بخواهید درباره‌ی آنچه در تصویرهای این درس می‌بیند، صحبت کند. او را تشویق کنید تا درباره‌ی رویدادها و موضوع‌ها برای سایر اعضای خانواده یا دوستان خود حرف بزند.

درس چهاردهم

می‌توانم / نمی‌توانم، ...

دانش‌آموزان با درک مفهوم و کاربرد فعل‌های «می‌توانم...» / «نمی‌توانم...»، آن‌ها را در جمله بیان کنند، بخوانند و بنویسند.

با هم بیاموزیم

معلم وسیله‌ای مانند میکروسکوپ یا رایانه را به کلاس می‌آورد. با دانش‌آموزان درباره‌ی کارهایی که می‌توان یا نمی‌توان با آن انجام داد گفت‌وگو می‌کند. در حین صحبت، جمله‌ها را بر روی تابلو با برجسته کردن فعل‌های «توانستن» و «نتوانستن» می‌نویسد. معلم از درک جمله‌ها توسط دانش‌آموزان مطمئن می‌شود. معلم و دانش‌آموزان جمله‌ها را می‌خوانند. معلم از هر دانش‌آموز می‌خواهد درباره‌ی آن وسیله و کارهایی که می‌توان یا نمی‌توان با آن انجام داد صحبت کند.

ما می‌توانیم با رایانه بازی کنیم.

من نمی‌توانم رایانه‌ی پدرم را به مدرسه بیاورم.

برادرم می‌تواند رایانه را تعمیر کند.

معلم می‌تواند با رایانه به ما درس بدهد.

ببینید، بشنوید و بگویید.

می تواند

نمی تواند

همکار و والدین گرامی، برای انجام دادن این تمرین به همراه دانش آموزان به روش زیر عمل کنید:
۱- درباره‌ی تجربه‌های شخصی که از کودک دارید با او گفت‌وگو کنید.
۲- با نشان دادن تصویرها، درباره‌ی کارهایی که کودک می‌تواند یا نمی‌تواند جمله‌هایی بگویید.
۳- جمله‌هایی در ارتباط با تصویرها و با تأکید بر فعل‌های "می‌تواند" و "نمی‌تواند" بگویید تا تصویر آن را نشان دهد.
۴- آن‌ها را راهنمایی کنید تا جمله‌ی مناسب با کاربرد فعل‌های می‌تواند / نمی‌تواند بگویند.
جمله‌ها:

کودک می‌تواند بخندد. / کودک نمی‌تواند دوچرخه سوار شود.
کودک می‌تواند با شیشه شیر بخورد. / کودک نمی‌تواند غذا بخورد.
کودک می‌تواند چهار دست و پا برود. / کودک نمی‌تواند به مدرسه برود.

در این تمرین، لازم است بعد از خواندن جمله‌ها توسط دانش‌آموزان از درک جمله‌ها توسط آن‌ها مطمئن شوید. پیشنهاد می‌شود رونویسی جمله‌ها به عنوان تکلیف منزل به دانش‌آموزان داده شود.

۱- جمله‌های زیر را با صدای بلند بخوانید.

او می‌تواند دوچرخه‌سواری کند.

او نمی‌تواند شنا کند.

آن‌ها می‌توانند فوتبال بازی کنند.

آن‌ها نمی‌توانند والیبال بازی کنند.

من می‌توانم شنا کنم.

من نمی‌توانم قایق سواری کنم.

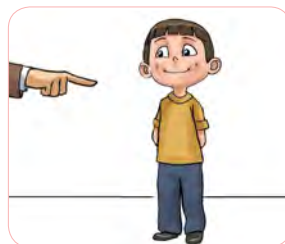

شما می توانید طناب بازی کنید.
شما نمی توانید اسکی بازی کنید.

تو می توانی بدوی.
تو نمی توانی اسب سواری کنی.

ما می توانیم بسکتبال بازی کنیم.
ما نمی توانیم فوتبال بازی کنیم.

۲- هر جمله را به تصویر مناسب خودش وصل کنید.

● ورزشکار می تواند وزنه را بلند کند.

● ورزشکار نمی تواند وزنه را بلند کند.

● پرنده ها می توانند پرواز کنند.

● پرنده ها نمی توانند پرواز کنند.

● سارا نمی تواند لباسش را بپوشد.

● سارا می تواند لباسش را بپوشد.

● امین می تواند بنویسد.

● امین نمی تواند بنویسد.

۳- به تصویرها خوب نگاه کنید و با استفاده از فعل‌های داده شده، جمله‌ها را کامل نمایید.

می‌تواند - می‌توانند

نمی‌تواند - نمی‌توانند

..... از گرگ‌ها نگهداری کند.

..... از گوسفندها نگهداری کند.

..... چای بریزند.

..... جارو کنند.

..... سریع بدود.

..... کتاب داستان بخواند.

۴- با توجه به هر تصویر و کلمه‌های داده شده، جمله‌ها را کامل کنید.

شنا کند

گرم کند

خنک کند

تخم بگذارند

آواز بخوانند

پرواز کند

عقاب می‌تواند ..... اما عقاب نمی‌تواند .....

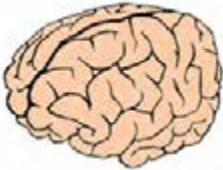

خروس‌ها می‌توانند ..... ولی نمی‌توانند .....

بخاری می‌تواند خانه را ..... اما بخاری نمی‌تواند خانه را .....

۵- مانند نمونه انجام دهید.

گاز بزنیم 	دندان هایمان 	 ما می توانیم با
بیوسیم 	لب مان 	
بغل کنیم 	دست هایمان 	
شوت بزنیم 	پاهایمان 	
فکر کنیم 	مغزمان 	

ما می توانیم با دندان هایمان گاز بزنیم.

.....

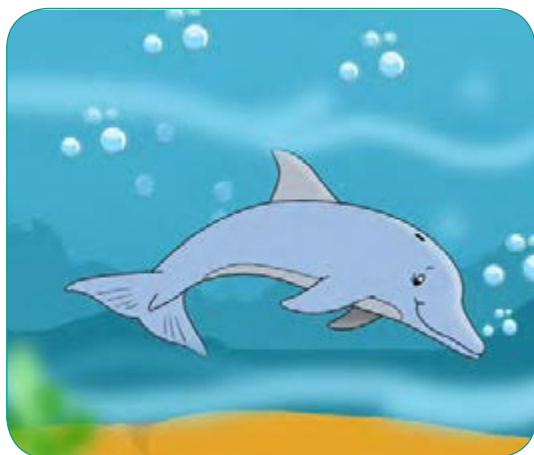
.....

.....

.....

۶- به تصویرها نگاه کنید و با استفاده از فعل «می تواند» و «می توانند» جمله‌ها را کامل نمایید.

..... دلفین

..... سگ می تواند

..... سنجاقک‌ها

..... میمون‌ها

۷- جمله‌ها را مرتب کنید و هر جمله را بخوانید و به تصویر مناسب وصل کنید.

● می توانم - من - را - ستاره‌ها - بینم .

.....

● بزئید - طبل - می توانید - شما .

.....

● کلاغ - زیبا - بخواند - نمی تواند - آواز .

.....

● خوب - می توانی - تو - رانندگی کنی .

.....

همکار گرامی، ابتدا از این صفحه کپی بگیرید تا بتوانید برای اجرای تمرین از جدول استفاده کنید سپس، ضمن گروه‌بندی دانش‌آموزان، نام دانش‌آموزان هر گروه را در ستون سمت راست بنویسید و آن‌ها را راهنمایی کنید که به تصویرهای جدول نگاه کنند. در ادامه، یک نفر از هر گروه، از دوستان خود بپرسد، با توجه به تصویرها، هر کدام چه کاری را می‌توانند انجام دهند یا نمی‌توانند انجام دهند و در جدول علامت بزنند. سپس با راهنمایی شما و با توجه به تصویرهای جدول با استفاده از فعل‌های "می‌تواند،.../ نمی‌تواند،..." جمله بنویسد.

۸- با کمک آموزگار جدول را کامل کنید.

						نام دانش‌آموز

۹- با توجه به هر تصویر و کلمه‌های داده شده، جمله بنویسید.

پزید - می‌توانید

.....

تو - نمی‌توانی

.....

آنها - سوت

.....

انسان - پرواز

.....

یک، دو، سه

تلاش دوباره...

والدین گرامی، همراه فرزندتان کتاب را ورق بزنید و از او بخواهید درباره‌ی آنچه در تصویرهای این درس می‌بینید، صحبت کند. او را تشویق کنید تا جمله‌ها را برای سایر اعضای خانواده یا دوستان خود بازگو نماید.

درس پانزدهم

نگارش نهم

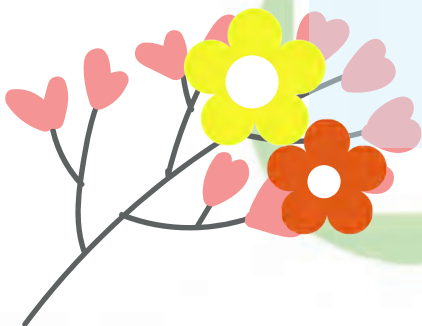
- دانش‌آموزان جمله‌های مربوط به یک موضوع / رویداد را تشخیص دهند و در مراحل بعد:
- جمله‌های مربوط به یک موضوع / رویداد را با ترتیب و توالی درست مرتب کنند.
- جمله‌های مرتب شده را در کنار هم قرار دهند و یک بند بنویسند.
- برای هر موضوع / رویداد نامی بیان کنند و بنویسند.

با هم بیاموزیم

معلم درباره‌ی یک موضوع یا رویداد جمله‌هایی به دانش‌آموزان می‌دهد تا آن‌ها را با هم بخوانند و درباره‌ی مفهوم هر جمله با آن‌ها گفت‌وگو می‌کند. سپس دانش‌آموزان را راهنمایی می‌کند تا با توجه به موضوع یا رویداد، جمله‌های مرتبط با آن را انتخاب کنند. معلم، سپس دانش‌آموزان، جمله‌های مرتبط با موضوع یا رویداد را، با ترتیب و توالی درست و در صورت لزوم با کاربرد کلمه‌ی ربط مناسب، در کنار هم قرار می‌دهند و یک بند می‌نویسند و آن را می‌خوانند. معلم دانش‌آموزان را راهنمایی می‌کند تا درباره‌ی آن موضوع یا رویداد با دیگران صحبت کنند.

۱- جمله‌ها را بخوانید و آن‌هایی را که به موضوع داده شده مربوط هستند، علامت بزنید.

همکاری

☆ بچه‌ها حیاط خانه را جارو می‌کنند.

☆ پدر خانواده از فروشگاه گوشت و مرغ خرید.

☆ مادر خانواده غذا می‌پزد.

☆ خواهر و برادر به مادرشان کمک نمی‌کنند.

☆ مادر بزرگ از نوزاد مراقبت می‌کند.

اسراف

☆ دانش‌آموز ورق‌های دفترش را پاره می‌کند.

☆ خانم احمدی شیر آب را باز گذاشت.

☆ راننده ماشینش را با یک سطل آب می‌شوید.

☆ کودک همه‌ی سیبش را نخورد و آن را در سطل انداخت.

☆ روز بود و پدر لامپ را خاموش کرد.

۲- جمله‌ها را بخوانید. فکر کنید جمله‌ها درباره‌ی چه چیزی نوشته شده است؟ نام آن را بنویسید.

.....

- ☆ به روز اوّل فروردین نوروز می‌گوییم.
- ☆ قبل از نوروز خانه تکانی می‌کنیم.
- ☆ در سفره‌ی هفت‌سین آینه و قرآن می‌گذاریم.
- ☆ در نوروز به مهمانی می‌رویم.

.....

- ☆ جوجه از تخم بیرون می‌آید.
- ☆ مرغ، مادر جوجه است.
- ☆ جوجه نوک و بال دارد.
- ☆ جوجه‌ها جیک‌جیک می‌کنند.
- ☆ جوجه‌ها دانه می‌خورند.

حالا دوباره جمله‌ها را برای دوستانتان بخوانید و درباره‌ی هر کدام از موضوع‌ها با هم گفت‌وگو کنید.

۳- جمله‌ها را بخوانید و آن‌هایی را که مربوط به یک موضوع هستند، علامت بزنید.
سپس برایش نام مناسب انتخاب کنید و آن را بنویسید.

.....

☆ هوا کم سرد می‌شود.

☆ برگ‌های درختان زرد و خشک می‌شوند.

☆ مدرسه‌ها در فصل تابستان تعطیل هستند.

☆ ماه مهر، اولین ماه فصل پاییز است.

☆ در این فصل لباس گرم و آستین بلند می‌پوشیم.

☆ فصل پاییز

☆ فصل بهار

.....

☆ تیم فوتبال ایران در مسابقه برنده شد.

☆ شناگر در آب شنا می‌کند.

☆ دانش‌آموزان در مسابقه دوچرخه سواری شرکت کردند.

☆ هنرمند در مسابقه نقاشی برنده شد.

☆ دوندۀ برای مسابقه تمرین می‌کند.

☆ ورزش

☆ درس خواندن

همکار گرمی، بعد از مرتب شدن جمله‌ها از دانش‌آموزان بخواهید بار دیگر آن‌ها را بخوانند و برای دیگران تعریف کنند.

۴- جمله‌های مربوط به هر رویداد را به ترتیب شماره‌گذاری کنید.

سفالگری و ساختن کوزه

- کوزه‌ها خشک می‌شوند.
- کوزه‌گر با گل کوزه می‌سازد.
- کوزه‌گر کوزه را رنگ می‌کند.
- آن‌ها یک کوزه‌ی زیبا خریدند.

سارا و دندانپزشک

- سارا با مادرش به دندانپزشکی می‌رود.
- سارا از خانم دکتر خداحافظی می‌کند.
- دندانپزشک به دندان‌های سارا نگاه می‌کند.
- سارا روی صندلی می‌نشیند.
- خانم دکتر دندان‌های سارا را درست می‌کند.

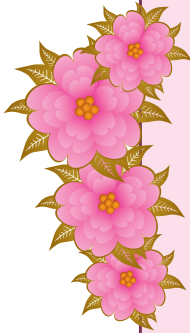

همکار گرامی، دانش‌آموزان را راهنمایی کنید تا از کلمه‌های "و / ولی / امّا" بین جمله‌ها به صورت مناسب استفاده کنند.

۵- جمله‌های مربوط به هر موضوع/لروریداد را با ترتیب مناسب، شماره‌گذاری کنید و آن‌ها را در یک بند بنویسید.

رشدِ کودک

- دختر کوچولو راه می‌رود.
- دختر کوچولو چهار دست و پا راه می‌رود.
- دختر کوچولو می‌تواند روی پاهایش بایستد.
- او بزرگ می‌شود و به دانشگاه می‌رود.
- او در هفت سالگی به دبستان می‌رود.

.....

.....

.....

.....

.....

ساختنِ خانه

- نقاش خانه را رنگ می‌کند.
- بنا با آجر و سیمان خانه می‌سازد.
- آهنگر در و پنجره‌ی خانه را درست می‌کند.
- کارگرها وسایل ما را به خانه‌ی جدید می‌آورند.

.....

.....

.....

.....

.....

والدین گرامی، همراه فرزندتان کتاب را ورق بزنید و از او بخواهید درباره‌ی موضوع‌ها و رویدادهای نوشته شده صحبت کند.

فعالیت‌های تکمیلی

۱- کلمه‌ی مناسب را انتخاب کنید.

پدر بزرگ (می تواند - نمی تواند) عکس‌های زیبا بگیرد.

پدر بزرگ (می تواند - نمی تواند) زیاد طناب بازی کند.

مادر بزرگ (می تواند - نمی تواند) خوب بشنود.

پدر بزرگ (می تواند - نمی تواند) درست رانندگی کند.

مادر بزرگ (می تواند - نمی تواند) کیک خوشمزه بپزد.

مادر بزرگ و پدر بزرگ (می توانند - نمی توانند) قرآن بخوانند.

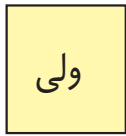
۲- با انتخاب کلمه‌ی مناسب جمله‌ها را کامل کنید.

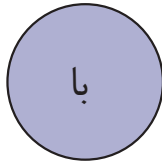
علی از خانه ..... مدرسه پیاده رفت.

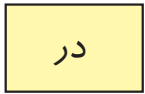
آسمان ابری بود ..... باران آمد.

ماهی در آب زنده است ..... بیرون از آب می‌میرد.

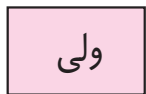
علی ..... آموزگار گل داد.

حسن ..... علی دوست هستند.

طوطی ..... قفس فرار کرد.

بابا ..... مزرعه کار می‌کند.

۳- با کلمه‌های داده شده جاهای خالی را کامل کنید.

گذشته

حال

آینده

سال قبل

ولی

و

می تواند

اکنون امیرعلی ۱۰ ساله است ..... در کلاس چهارم ابتدایی درس می خواند. امیر علی ..... کلاس سوم بود. او یک خواهر کوچک دارد. خواهر امیرعلی ..... با شیشه شیر بخورد ..... نمی تواند غذا بخورد.

دوست دارد

تا

اگر

می خواهد

امیرعلی هر روز ..... ظهر مدرسه است. ..... امیر علی خوب درس بخواند، در سال‌های بعد به دانشگاه می رود. او ..... دکتر شود. امیرعلی به روستا خواهد رفت. او ..... ازدواج کند و بچه‌های زیادی داشته باشد.

۴- باتوجه به جدول داده شده جمله‌ها را کامل کنید.

می‌خواهد 😊 نمی‌خواهد 😞

		
😊	😞	سبزه
😊	😊	تخم مرغ رنگی
😞	😊	ماهی
😊	😊	پدربزرگ و مادربزرگ
😊	😞	مسافرت
😞	😊	شیرینی و آجیل

مریم می‌خواهد سبزه بخرد.
 ..... مریم نمی‌خواهد
 ..... مریم

..... امیر می‌خواهد
 ..... امیر نمی‌خواهد به مسافرت برود.
 ..... امیر

..... امیر و مریم می‌خواهند
 .....

۵- به تصویرها نگاه کنید و جمله بنویسید.

..... من دوست ندارم

..... من دوست دارم

..... من دوست ندارم

..... من دوست دارم

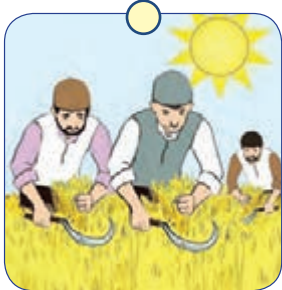
..... من دوست ندارم

..... من دوست دارم

..... من دوست ندارم

..... من دوست دارم

۶- با انتخاب جمله‌ی مناسب هر تصویر و مرتب کردن آن‌ها داستان بنویسید.

آسیابان گندم‌ها را آرد می‌کند.

کشاورز دانه‌ی گندم می‌کارد.

کشاورزان گندم‌ها را درو می‌کنند.

آن‌ها صبحانه نان و پنیر می‌خورند.

نانوا با خمیر نان می‌پزد.

Blank writing area with a yellow header bar and horizontal dotted lines for text entry.

همکار گرامی، برای انجام این تمرین از تصویرهای صفحه ۱۷۳ استفاده نمایید.

۷- تصویرها و جمله‌های رویداد را مرتب بچسبانید و در پایین صفحه رویداد را بازنویسی کنید و نامی زیبا برای آن بنویسید.

--	--	--	--

	۲		۱
	۴		۳

.....

.....

.....

.....

۸- به تصویرها نگاه کنید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.

پدر می‌خواهد چه چیزهایی بخرد؟

.....

پدر از کجا میوه می‌خرد؟

.....

پدر با چه کسی به خرید می‌رود؟

.....

پرستوها در پاییز از جاهای سرد تا کجا پرواز می‌کنند؟

.....

پرستوها چه وقت برمی‌گردند؟

.....

خانواده‌ی علی دوست دارند به کجا بروند؟

.....

خانواده‌ی علی چند نفر هستند؟

.....

بلبل چگونه آواز می‌خواند؟

.....

کلاغ می‌تواند زیبا آواز بخواند؟

.....

علی چه شغلی دوست دارد؟

.....

اگر او معلّم بشود چه کار می‌کند؟

.....

۹- برای هر تصویر و با کاربرد کلمه‌ی داده شده جمله بنویسید.

اگر

می تواند

اگر

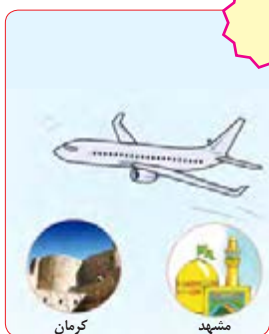
نمی تواند

نمی تواند

تا

و

و

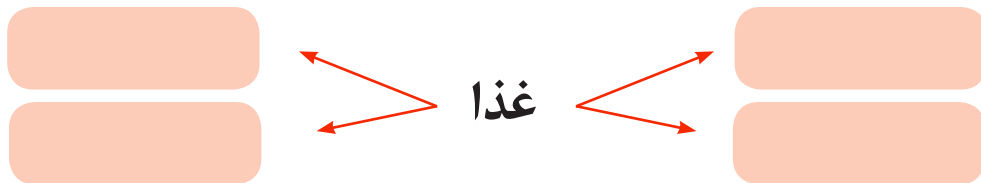

۱۰- به تصاویر نگاه کنید و یک بند بنویسید.

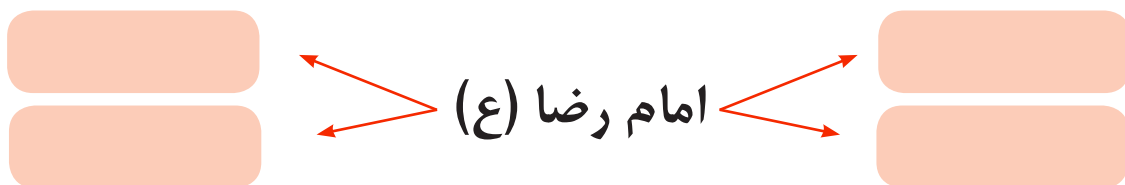

Blank writing area with five horizontal dashed lines for text.

۱۱- درباره‌ی هر موضوع داده شده فکر کنید آن‌گاه، کلمه‌های مربوط به آن را که به فکرتان می‌رسد، یادداشت کنید. سپس یک متن زیبا بنویسید.

Four horizontal dotted lines for writing a paragraph related to the word 'غذا'.

Four horizontal dotted lines for writing a paragraph related to the word 'امام رضا (ع)'.

ضمایم

تصویرهای مربوط به صفحه ۵۵

تصویرهای مربوط به صفحه ۵۶

تصویرهای مربوط به صفحه ۵۷

تصویرهای مربوط به صفحه ۶۵

تصویرهای مربوط به صفحه ۶۷

دانه رشد کرد.

آنها یک گل زیبا دارند.

آنها به دانه آب می دهند.

امیر و خواهرش دانه می کارند.